

NOC POEZJI w Bibliotece Kraków

Czy w naszej zabieganej współczesności jest czas na poezję? Czy jesteśmy w stanie znaleźć chwilę, żeby się zatrzymać, zadumać i zachwycić słowami? W Krakowie o to najłatwiej. To miasto ma specyficzny klimat. „U nas chodzi się z księżycem w butonierce, u nas wiosną wiersze rodzą się najlepsze...” – śpiewał Andrzej Sikorowski i to jest prawda. Każdy krakowianin i gość przebywający w mieście ma wiele możliwości, żeby

spotkać się z poezją i poetami, których w Krakowie nigdy nie brakowało. Szczególna okazja pojawi się z 7 na 8 października, kiedy zorganizowana zostanie siódma edycja Nocy Poezji. Wydarzenie to jest stałym punktem w kalendarzu kulturalnym miasta.

Hasłem przewodnim w tym roku są słowa „Co się komu w duszy gra, co kto widzi w swoich snach”. Łątwo się domyślić, że nawiązują one do twórczości Stanisława Wyspiań-

skiego, którego 110. rocznicę śmierci obchodzimy w 2017 roku. Wydarzenia, które będą miały miejsce tego dnia i wieczoru, stworzą okazję, żeby przybliżyć postać i twórczość wszechstronnie utalentowanego człowieka, za którego sprawą jedno krakowskie wesele stało się tym najbardziej znanym w naszej historii. Miasto Kraków przygotowało bogaty program wydarzeń. Zapraszamy do udziału w spotkaniach organizowanych przez Bibliotekę Kraków.

Program Biblioteki przewiduje wiele atrakcji dla dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów oraz rodzin:

program s. 15 →

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” Biblioteki Kraków

„Pod Gruszką” przez cały rok!

Tylko letnia kanikula kojarzyła się nam zazwyczaj z gruszą, pod którą, leżąc na dowolnie wybranym boku, miewaliśmy to, co na świecie najświętsze – święty spokój! Te czasy się skończyły w czerwcu 2017 r., kiedy zgodnie z wolą miłośniców nam panującego Prezydenta Miasta Krakowa, Gruszka – czyli Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” – przekazany został pod opiekę merytoryczną Bibliotece Kraków. Gdzie mieści się „Gruszka”, to chyba każdy mieszkaniec Krakowa powinien wiedzieć, wszak tradycja tego miejsca, z nazwą w tle, sięga roku 1556, kiedy to w annałach odnotowano nazwę kamienicy jako „Sub Pira” lub „Sub Pyrn”. Jakkolwiek sama kamienica wybudowana została ok. roku 1300 i „gruszkowa” nazwa mogła funkcjonować znacznie wcześniej. Ale nie tylko „słodka” nazwa przyciąga do kamienicy przy ul. Szczepańskiej 1. Historycy sztuki i konesery piękna pielgrzymują tam do Sali Fontany, uznawaną za jedno z najpiękniejszych wnętrz mieszczańskich w Polsce. Salę tę ozdobił działający na terenie

Krakowa w latach 1693-1703 Baltazar Fontana, na zlecenie ówczesnego właściciela kamienicy chorążego i sędziego grodzkiego Andrzeja Żydowskiego. Od schyłku XIX w. „Pod Gruszką” kultywowana jest działalność kawiarniana i restauracyjna. I trwa z przerwami po dzień dzisiejszy. Można zatem delektować się aromatyczną kawą, rozsmakowywać się w najrozmaitszych gatunkach herbat, czy w końcu zjeść smakowity obiad, a to wszystko ze świadomością, że w tych murach gościł kwiat dziennikarzy, aktorów i artystów estradowych... Dość wymienić kilka nazwisk – Melchior Wańkowicz czy Jarosław Iwaszkiewicz, Zbigniew Cybulski czy Bogumił Kobiela, Ewa Demarczyk czy – do dzisiaj odwiedzający „Gruszkę” Mieczysław Świąćki...

Nielatwo Bibliotece Kraków brać na barki miejsce z takimi tradycjami. Będziemy kontynuatorami tej wspaniałej tradycji spotkań poświęconych szeroko pojmowanej literaturze, a może też powstanie tam tradycja koncertów literackich – poezji śpiewanej, wszak bar-

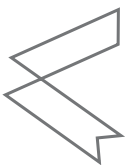

fort. Krzysztof Lis

dów tego gatunku nie brakuje nie tylko w Krakowie. Już od kwietnia w Sali Fontany odbywają się Salony Literackie Biblioteki Kraków. Gościliśmy prof. Franciszkę Ziejkę, Joannę Siedlecką, Adama Ziemiannina, Jakuba Kornhausera, Barbarę Gawryluk, Dagmarę Dworak, Jędrzeja Majkę i in. W Sali Fontany wręczyliśmy – jako Biblioteka Kraków – Nagrodę Krakowska Książka Miesiąca,

dokończenie s. 2 →

Krakowska Książka Miesiąca

Krakowska
Książka
Miesiąca

Sierpień → Grzegorz Bogdał – „Floryda”

spotkanie 10.10.2017 Filia 21 Biblioteki Kraków, ul. Królewska 59, godz. 18.00 (z autorem rozmawiać będzie prof. Jacek Wojciechowski)

Wrzesień → dr Przemysław Marcin Żukowski – „Wydział Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1918-1939”

Październik → Wisława Szymborska – „Wybór wierszy” – wybór i opracowanie prof. Wojciech Ligęza

spotkanie 17.10.2017 Filia 21 Biblioteki Kraków, ul. Królewska 59, godz. 18.00 (z prof. Wojciechem Ligęzą rozmawiać będzie dr Stanisław Dziedzic – dyrektor Biblioteki Kraków)

Szanowni Państwo!

Przekazując Wam nasz informator miesięczny Biblioteka Kraków, serdecznie zapraszam do naszej Biblioteki. Przecież wszyscy jesteście czytelnikami książek i prasy. Z zasobów naszej Biblioteki Kraków, która jest obecnie największą biblioteką samorządową w Polsce, korzysta już ponad 220 tys. czytelników. Na bibliotecznych półkach czeka na Was ponad 1 mln 200 tys. tomów, a wśród nich nowości wydawnicze. Organizujemy dla Was spotkania literackie, dyskusje o książkach, dla Waszych dzieci warsztaty plastyczne i literackie. Spotkania literackie odbywają się także w naszym Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”, gdzie w miłej atmosferze można spotkać się z poetami, prozaikami, reporterami, podróżnikami, porozmawiać o literaturze przy aromatycznej kawie czy dobrej herbacie. Spotykajmy się w naszych bibliotekach!

Biblioteka Kraków – jako samorządowa instytucja kultury – działa od 1 stycznia 2017 roku. Powstała z połączenia czterech bibliotek krakowskich – Nowohuckiej, Śródmiejskiej, Krowoderskiej i Podgórskiej. Zanim siedziba główna Biblioteki Kraków zlokalizowana zostanie w gmachu docelowym na krakowskim Kazimierzu, Biblioteka główna mieści się w malowniczym dworcu Kirchmayerów przy ulicy Powroźniczej (Dębniki), a jej struktury administracyjne w tymczasowo zaadaptowanych pomieszczeniach zabytkowego Dworca Głównego. Zachowane zostały dotychczasowe filie, zlokalizowane na terenie całego Krakowa. Właśnie ta sieć 56 filii i oddziałów Biblioteki Kraków, położonych blisko Waszych domów, szkół czy miejsc pracy, wypełnia podstawowe, statutowe funkcje służebne wobec osób korzystających z zasobów Biblioteki i jej oferty programowej, znacząco wykraczającej poza tradycyjne funkcje. Dzięki dokonaniu w br. scaleniu baz danych, katalogów bibliotecznych, znacząco usprawniony został dostęp do zasobów bibliotecznych wszystkich filii Biblioteki Kraków.

Naszą misją jest aktywny udział w rozwoju społeczeństwa o wysokich standardach wiedzy i kultury, zaangażowanego, spełniającego wymogi nowoczesności i wyzwania ważnego ośrodka uniwersyteckiego jakim jest Kraków. Chcemy, by nasza Biblioteka była postrzegana jako placówka otwarta dla wszystkich, zapewniając powszechny dostęp do różnorodnych zbiorów bibliotecznych, a także dostarczając wysokiej jakości usługi, skierowane do wszystkich grup użytkowników, szczególnie dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnością. Inspirujemy i wspieramy rozwój intelektualny czytelników, podejmujemy działania na rzecz zwiększenia obecności książki w życiu społecznym mieszkańców Krakowa, chcemy tym samym podniesienia kompetencji czytelniczych, w końcu podejmujemy działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i literackiego Krakowa.

Droży Państwo! Odwiedzajcie naszą Bibliotekę! Czekamy na Was!

dr Stanisław Dziedzic
Dyrektor Biblioteki Kraków

OD REDAKTORA

Biblioteka Kraków, nowa instytucja na kulturalnej mapie miasta. Taka informacja pojawiła się na początku roku w prasie i na stronach internetowych. Faktycznie pierwszego stycznia powołano nową instytucję, która powstała z połączenia czterech działających dotychczas bibliotek dzielnicowych. Biblioteka Kraków rozpoczęła działalność w oparciu o tradycje i doświadczenia kilku pokoleń bibliotekarzy oraz sieć bibliotek filialnych rozmieszczonych na terenie całego miasta.

Pierwsze próby zorganizowania bibliotek publicznych w Krakowie podjęto w sekcji Biblioteczno-Czytelniczej Towarzystwa Uniwersytetu Ludowego im. Adama Mickiewicza. Dzięki tej inicjatywie 15 marca 1905 roku powstała Biblioteka Publiczna Towarzystwa. Kolejne próby utworzenia miejskiej biblioteki publicznej to rok 1920. Przełomowym jednak w historii krakowskich bibliotek jest rok 1945, kiedy to Miejska Rada Narodowa przyjęła uchwałę o utworzeniu Publicznej Biblioteki Miasta Krakowa lokując ją w „Pałacu pod Baranami”. Pierwszym jej dyrektorem został doc. dr. Józef Korpała, znany badacz literatury i organizator bibliotekarstwa. Od tego czasu rozwija się sieć bibliotek na terenie całego miasta. Wraz z rozwojem nowych dzielnic powstają kolejne filie biblioteczne. Przez ostatnie dziesięciolecie dokonywano wielu zmian organizacyjnych, związanych często ze zmianami administracyjnymi. Zmieniały się też zadania i wyzwania stawiane przed bibliotekami oraz oczekiwania ich użytkowników. Dzisiejsze biblioteki zapewniają nie tylko szeroki dostęp do zbiorów własnych, ale też do innych zasobów poprzez Internet, biblioteki cyfrowe, platformy komercyjne. Biblioteka Kraków, podobnie jak biblioteki w Polsce i na świecie, musi sprostać oczekiwaniom współczesnego użytkownika zapewniając mu szeroki dostęp do różnorodnych zbiorów, usług oraz przygotowując bogaty program edukacyjny i kulturalny.

Największym wyzwaniem nowej instytucji były sprawy organizacyjne np. ujednoczenie zasad korzystania z całej sieci oraz zaprezentowanie w jednym miejscu zbiorów i usług oferowanych użytkownikom. Aby sprawnie i szybko przeszukiwać zbiory biblioteczne należało scalić bazy bibliograficzne, czyli dotychczas działające katalogi oraz scalić bazy czytelników, tak aby każdy z jednego miejsca mógł sprawnie zarządzać swoim kontem bibliotecznym. Było to przedsięwzięcie na skalę, jaka jeszcze w Polsce nie miała miejsca. Prawie milion dwieście tysięcy zbiorów, kilkaset tysięcy opisów bibliograficznych i ponad dwieście tys. kont czytelników z czego prawie sto pięćdziesiąt tys. aktywnych, czyli takich na których w każdej chwili czytelnicy mogli wypożyczyć, zamówić, zarezerwować książkę lub prolongować termin zwrotu. Priorytetem było zminimalizowanie utrudnień dla czytelników i ograniczenie do minimum przerw w dostępie do katalogów on-line. W marcu udało się z sukcesem zakończyć ten proces. W tym samym czasie zaczęła funkcjonować też nowa strona internetowa, poprzez którą łatwo można dotrzeć do katalogu oraz do informacji o godzinach otwarcia poszczególnych placówek i aktualnej ofercie biblioteki. Wszystkie filie biblioteczne działają nadal w swoich środowiskach lokalnych organizując lekcje biblioteczne, konkursy, prelekcje, kursy komputerowe i warsztaty. Przed Biblioteką wiele planów i wyzwań związanych m.in. z rozwojem sieci bibliotecznej, podniesieniem standardów wyposażenia lokali bibliotecznych oraz budową siedziby.

Biblioteka Kraków podjęła również działania wykraczające poza powszechnie rozumiane zadania biblioteki. W zabytkowej Sali Fontany kamienicy przy ul. Szczepańskiej 1 działa Salon Literacki „Pod Gruszką”, gdzie w każdy czwartek spotykają się twórcy, wydawcy, księgarze oraz czytelnicy by rozmawiać o książkach i literaturze. Tutaj również wręczana jest nagroda „Krakowska Książka Miesiąca”, która przyznawana jest obecnie pod auspicjami Biblioteki Kraków. Od czerwca Biblioteka jest wydawcą miesięcznika społeczno-kulturalnego „Kraków”, trwają też prace nad przygotowaniem pisma o charakterze naukowym.

Aby z informacją o działaniach i inicjatywach Biblioteki dotrzeć do jak najszerszego kręgu potencjalnych odbiorców przygotowano również miesięcznik czytelniczo-kulturalny „Informator Biblioteki Kraków”. Zamieszczane w nim będą: miesięczne kalendarium imprez, recenzje nowości pojawiających się na bibliotecznych półkach, omówienia publikacji wartych przeczytania choć nie najnowszych, sylwetki i twórczość autorów spod Wawelu oraz relacje z wydarzeń przygotowanych przez Bibliotekę, instytucje kultury Krakowa oraz regionu.

Izabela Ronkiewicz-Brağiel
redaktor naczelna

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

KRAKÓW

Zapraszamy do prenumeraty „Krakowa” w roku 2018

Jesteśmy jedynym pismem poświęconym Krakowowi.

Piszemy o kulturze i literaturze, a także współczesnych zagadnieniach, jakimi żyją mieszkańcy Krakowa.

Kontakt: prenumerata@krakow.krakow.pl

tel. 12/222-00-14, 661-22-82-82

www.miesiecznikkrakow.pl

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

WXIX-wiecznym zabytkowym dworze w Dębnikach, przy ul. Powroźniczej 2, otoczonym pięknymi drzewami – pomnikami przyrody, wśród których znajduje się dąb czerwony, dęby szypułkowe oraz iglicznia trójcierniowa, działa Biblioteka Główna Biblioteki Kraków. Dworek, pod względem architektonicznym, jest typowym przykładem dawnej willowo-dworkowej zabudowy podmiejskiej dzielnicy Dębniki. Jego szczytowe ściany zdobią sterczyny, a część ogrodową kamienny taras z trawkami. W 1896 r. dworek wraz z ogrodem kupiony został od przemysłowca Efraima Grunberga i blacharza Izaaka Reicha przez Beatę z Matejków Kirchmajerową. Tam na świat przysła córka Beaty – Maria. W 1954 r., na strychu willi znaleziona została kołyska służąca dzieciom Jana Matejki, a potem jego wnukom, która obecnie znajduje się w Domu Jana Matejki – oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie. W 1988 r. zniszczony dworek został przekazany w nieodpłatne użytkowanie Bibliotece Podgórskiej w Krakowie, która po kilkuletnim remoncie zaczęła go użytkować od 1995 r. Swe pomieszczenia znalazła tam dyrektorka Podgórskiej Biblioteki Publicznej oraz przeniesiona z Rynku Dębnickiego Filia nr 13, a w nieco późniejszym czasie Czytelnia Informacyjno-Bibliograficzna tzw. Informatorium. Obecnie w skład Biblioteki Głównej wchodzi: Wypożyczalnia dla dorosłych, Wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży, Czytelnia i Wypożyczalnia Informacyjno-Bibliograficzna oraz Czytelnia czasopism.

Biblioteka oferuje czytelnikom literaturę piękną, beletrystykę, książki dla dzieci i młodzieży oraz wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe – łącznie ponad 35 tysięcy egzemplarzy. Księgozbiór wzbogacono również o literaturę w języku angielskim, audiobooki oraz czytaki dla osób niewidomych i słabowidzących.

W czytelni czasopism dostępne są m.in.: *Dziennik Polski, Rzeczpospolita, Polityka, Poznaj Świat, Kobieta i Życie, Kubuś i Przyjaciele, Victor Junior, M jak Mama, Nowa Fantastyka, Rowertour, Gość Niedzielny, Podróże, Przekrój, Książki, PC World, Młody Technik, Przegląd Sportowy*, natomiast w Informatorium: *Mówią wieki, Tygodnik Powszechny, Wiedza i Życie, Znak, Guliwer*.

W Bibliotece Głównej istnieje możliwość bezpłatnego skorzystania z Internetu na dwóch stanowiskach komputerowych oraz na własnym sprzęcie poprzez wi-fi.

Biblioteka Główna prowadzi różnorodną działalność kulturalno-oświatową. Są to m.in. konkursy literackie i plastyczne, lekcje biblioteczne, teatryki, spotkania autorskie, wernisaże, warsztaty plastyczne, prezentacje multimedialne, konsultacje dla maturzystów. Organizowane są też Poranki Muzyczne w Szkole Muzycznej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Niewidomych i Słabowidzących. Prowadzona jest także od wielu lat współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym przy ul. Praskiej w ramach Programu *The Gateway Award (Otwarta Droga)*, przeznaczonego do pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną.

Od 2013 r. przy Bibliotece działa Klub Seniora, w ramach którego odbywają się wieczorki poetyckie, prezentacje multimedialne, kalambury, wyjścia do teatru, wystawy, zajęcia komputerowe itp.

Organizowane są także zajęcia plenerowe w ogrodzie biblioteki, np. „Pies, mój przyjaciel: spotkanie z panią Agnieszką Leszczyńską i psem Gandim – mistrzem świata PARYŻ 2016 w kategorii posłuszeństwo”, „Tuwim dzieciom”, „Przyjacieli Parków Narodowych”. Biblioteka Kraków uczestniczy też w akcjach: Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża”, Tydzień Osób Niepełnosprawnych, Narodowe Czytanie, Tydzień z Internetem, Akcja Stowarzyszenia Dog Rescue – Karma za Książkę, zbiórki książek dla szpitali itp.

Siedziba Biblioteki Kraków, przy ul. Powroźniczej 2, posiada certyfikaty: Miejsce Przyjazne Maluchom oraz Miejsce Przyjazne Seniorom.

Zapraszamy do naszych Czytelni i wypożyczalni przez cały tydzień w godzinach od 9.00 do 19.00, a w czwartki w godzinach od 12.00 do 19.00 oraz w soboty od 9.00 do 14.00.

Jolanta Wierchowska-Kozaczka
Jolanta Strycharz

„Pod Gruszką” przez cały rok!

→ której czerwcową laureatką była Maria Pyrkil – autorka książki „Zbigniew Łagocki” (wydana przez Wydawnictwo ASP w Krakowie) poświęconej temu wybitnemu fotografikowi. A we wrześniu, w salach restauracyjnych, bowiem Sala Fontany poddawana jest renowacji, Nagrodę Krakowska Książka Miesiąca wręczyliśmy dr Przemysławowi Marciniowi Żukowskiemu za dwutomowe dzieło „Wydział Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1918-1939” (wydana przez Wydawnictwo Księgarnia

Akademia). Tradycyjnie, na terenie „Gruszki” działają oddziały krakowskie Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich oraz Stowarzyszenia Dziennikarzy RP. Patronować nadal będziemy wszelkim artystycznym poczynaniom stowarzyszeń literackich oraz innym grupom twórczym promującym swą działalność artystyczną czy wydawniczą. Tak więc świętego spokoju „Pod Gruszką” nie będzie! A na nasze spotkania serdecznie wszystkich zapraszamy!

Janusz M. Paluch

„WESELE” W BIBLIOTECE KRAKÓW

fot. Krzysztof Lis

W sobotę 2 września 2017 roku Biblioteka Kraków włączyła się w tegoroczną edycję Narodowego Czytania organizowanego pod Patronatem Honorowym Pary Prezydenckiej. Jest to ogólnopolska akcja publicznego czytania wybitnych polskich dzieł literackich zapoczątkowana w 2012 r. W tym roku internauci wybrali do wspólnego czytania dramat Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”.

Głównym punktem programu Biblioteki Kraków było wydarzenie zorganizowane na krakowskim Rynku Głównym. Pojawienie się tam orszaku weselnego wraz z Zespołem Pieśni i Tańca „Krakowiacy”, zrobiło na mieszkańcach i turystach ogromne wrażenie. Państwo Młodzi złożyli kwiaty pod tablicą upamiętniającą w budynku, w którym Stanisław Wyspiański napisał „Wesele”, a potem w Kościele Mariackim w Kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej, w której odbył się ślub Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną. Następnie w oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie – Galerii Malarstwa Polskiego XIX w. w Sukiennicach rozpoczęto literacką biesiadę. Słowo wstępne wygłosił dr Stanisław Dziedzic, Dyrektor Biblioteki Kraków, a zaproszeni goście wcieli się w poszczególne postaci I aktu dramatu. Wśród czytających znaleźli się: Marek Mikos (didaskalia), Ewa Wachowicz (Panna Młoda), Andrzej Betlej (Pan Młody), Maciej Grzyb (Dziennikarz), Anna Polony (Rachel), Stanisław Waltoś (Gospodarz), Agnieszka Chrzanowska (Haneczka), Andrzej Hawranek (Czepiec), Michał Niezabitowski (Jasiek, Dziad), Jan Rydel (Ojciec), ks. Dariusz Raś (Ksiądz), Barbara Turlejska (Radczyni), Bogdan Wasztyl (Kasper), Franciszek Ziejka (Poeta), Grażyna Grabowska (Marysia), Krzysztof Jędrysek (Żyd), Małgorzata Jantos (Klimina), Katarzyna Strzyż (Zosia). Wśród zaproszonych gości znaleźli się również przedstawiciele świata kultury i nauki, a także potomkowie rodziny Rydlów i Tetmajerów. Jak przystało na prawdziwą ucztę, nie zabrakło dla gości weselnego kołaczy. Po zakoń-

czeniu czytania orszak weselnego wyruszył dalej, by pod Ratuszem przekazać „nowej” parze młodą czapkę krakuską oraz koronę. Drugą część wydarzenia stanowiło czytanie aktu II i III dramatu przygotowane przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej.

Fragmety dramatu Wyspiańskiego można było usłyszeć również w wielu innych punktach miasta. Biblioteka Kraków zaprosiła mieszkańców także do Parku Ratuszowego, Parku Miejskiego „Młynówka Królewska” oraz Biblioteki Głównej. W Parku Ratuszowym fragmenty „Wesela” czytali przedstawiciele Rady i Zarządu Dzielnicy XVIII, aktorzy Teatru Ludowego, aktorzy Teatru Otwartego TO, przedstawiciele instytucji kultury, czytelnicy. Wśród zgromadzonych przechadzała się para młoda ubrana w tradycyjny strój krakowski, która zachęcała przechodniów do wzięcia udziału w wydarzeniu. Dopełnieniem był konkurs, polegający na przygotowaniu projektu witrażu.

Na terenie Parku Miejskiego „Młynówka Królewska” Biblioteka Kraków wraz z Zarządem Zieleni Miejskiej zorganizowała Narodowe Czytanie, podczas którego nastąpiło uroczyste otwarcie Kącika Czytelniczego im. Szewczyka Dratewki. Mieszkańcy mogą tam korzystać ze specjalnie zamontowanych półek do wymiany książek, którymi opiekują się bibliotekarze Filii nr 21. W dalszej części wydarzenia krakowscy aktorzy czytali fragmenty dramatu Wyspiańskiego, do wspólnego czytania zachęcali również słuchaczy.

Ogromna szkoda, że nie udało się w pełni zrealizować przedsięwzięcia w Bibliotece Głównej, w której program zakładał, iż w scenerii dworku Beaty Matejkówny uczestnicy, seniorzy skupieni wokół Klubu Seniora, wcielą się w postaci bohaterów dramatu Stanisława Wyspiańskiego. Dopełnieniem spotkania był erudycyjny wykład dra Stanisława Dziedzica – Dyrektora Biblioteki Kraków.

Małgorzata Dzierżymirska

Kalendarium imprez

Zajęcia regularne

Filia nr 49

os. Tysiąclecia 42

tel. 12 648-50-69

„E-senior” – każdy wtorek i czwartek godz. 12.00

Uczestnicy zostaną zapoznani z podstawami obsługi komputera, programów tekstowych i graficznych oraz sprawnego wyszukiwania informacji w Internecie. Konieczne wcześniejsze zapisy telefoniczne lub osobiste w filii biblioteczej.

Filia nr 21

Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59

tel. 797-301-021

„E-senior” – każdy czwartek godz. 11.00–15.00

Cykl indywidualnych warsztatów dla dorosłych mających na celu rozwiązywanie wszelkich problemów związanych z obsługą urządzeń mobilnych: smartfonem, tabletem oraz komputerem. Nie są prowadzone zajęcia z obsługi bankowości internetowej. Konieczne wcześniejsze zapisy w bibliotece.

► 1 października

Filia nr 21

Wypożyczalnia Dla Dorosłych

ul. Królewska 59

tel. 797-301-021

„Fotograficzny Dyplom Wiśnickiego Plastyka” – w godzinach otwarcia biblioteki

Wystawa, na której zaprezentowano dorobek fotograficzny uczniów Liceum Plastycznego im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu. Doborem prac zajmą się zawodowy fotograf i nauczyciel – Marcin Gimiński.

Filia nr 21

Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59

tel. 797-301-022

„Sztuka prawdy i prostoty” – w godzinach otwarcia biblioteki

Wystawa prac Jana Piaskowskiego – artysty, którego założeniem jest odnajdywanie i ukazywanie piękna. W swojej twórczości autor korzysta z wielu różnego rodzaju technik, takich jak: rysunki walorowe, rysunki tuszem, pastele, gwasze.

► 2 października

Filia nr 22

ul. Sienkiewicza 2

tel. 797-301-004

„Nasi ulubieńcy” – w godzinach otwarcia biblioteki

Wystawa prezentująca prace członków Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich w Krakowie. Działa ono na rzecz rozwoju kultury i sztuki polskiej, a także zachowania tradycji regionalnych i narodowych.

► 3 października

Filia nr 7

al. Pokoju 33

tel. 12 414-26-01

„Impresje z Wyspiańskiego” – w godzinach otwarcia biblioteki

Wystawa prac artystycznych autorstwa członków Koła Malarskiego PZG. Inspiracją do powstania obrazów była twórczość Stanisława Wyspiańskiego. Wystawa będzie towarzyszyła tegorocznej edycji Nocy Poezji.

Filia nr 45

Oddział dla Dzieci

ul. Teligi 24

tel. 517-377-207

„Klub słuchającego malucha” – godz. 17.00

Głośne czytanie książek dla dzieci do lat 6 oraz gry i zabawy z udziałem rodziców. Zajęcia realizowane w ramach projektu *Festiwal Magia czytania z Fundacją PZU*.

Filia nr 21
Czytelnia Naukowa
ul. Królewska 59
tel. 797-301-022

„Izrael – podróż życia” – godz. 18.00

Prezentacja dr Krystyny Słoczyńskiej przedstawiająca ciekawe oblicze Izraela, wzbogacona o opisy przygód autorki zdjęć.

► 4 października

Filia nr 48
os. Boh. Września 26
tel. 12 645-95-27

„W mojej bibliotece” – godz. 10.00

Głośne czytanie bajek, opowiadań i wierszy najmłodszym czytelnikom biblioteki, połączone z zabawami ruchowymi. Mali miłośnicy książek wysłuchają opowiadania o żółwiu Franklinie, będą mieli także okazję do zapoznania się z Biblioteką.

Filia nr 54
os. Młodości 8
tel. 12 644-13-22

„Czytamy Wyspiańskiego” – godz. 11.00

Uczestnikom spotkania zostaną przedstawione charakterystyczne dla dramatu symbolicznego fragmenty utworów scenicznych Stanisława Wyspiańskiego. Przewidziano również projekcję wybranych scen z „Wesela” w wykonaniu znanych aktorów polskich, zarejestrowanego podczas jubileuszu 70-lecia krakowskiej PWST.

Filia nr 52
os. Na Stoku 1
tel. 12 645-29-52

„Słonie na horyzoncie” – godz. 17.00

Zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci przedszkolnych i ich rodziców przygotowane w oparciu o audiobook *Afrykańska przygoda Fenka*.

► 5 października

Filia nr 20
ul. Opolska 37
tel. 797-301-027

„Zwierzęta kochamy, chętnie o nich czytamy!” – godz. 10.00

Z okazji Światowego Dnia Zwierząt Biblioteka zaprasza najmłodszych czytelników na głośne czytanie fragmentów książek, w których bohaterami są zwierzęta. Dla starszych dzieci przewidziano quiz zoologiczny z wykorzystaniem gier planszowych, a dla młodszych zagadki.

Filia nr 45
Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa
ul. Teligi 24
tel. 797-024-019

„Oswajanie komputera” – godz. 15.30

Spotkanie organizacyjne dotyczące kursu komputerowego dla seniorów. Podczas kursu uczestnicy zostaną zapoznani z podstawami obsługi komputera, programów tekstowych oraz sprawnego wyszukiwania informacji w Internecie.

Filia nr 22
ul. Sienkiewicza 2
tel. 797-301-004
„Nasi ulubieńcy – wernisaz wystawy prac Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich w Krakowie” – godz. 17.00

Wernisaz wystawy prezentującej prace członków Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich w Krakowie. Działa ono na rzecz rozwoju kultury i sztuki polskiej, a także zachowania tradycji regionalnych i narodowych.

Filia nr 25
ul. Fałata 2
tel. 797-301-002
„Rosarium” – godz. 17.00

Wernisaz wystawy malarstwa Grażyny Jusiegi (pseud. art. Gina), w trakcie którego wiersze o róży i ogrodzie przeczyta autorka prac oraz zaproszeni goście m.in. Marta Półtorak, Jagna Safińska, Barbara Zajączkowska.

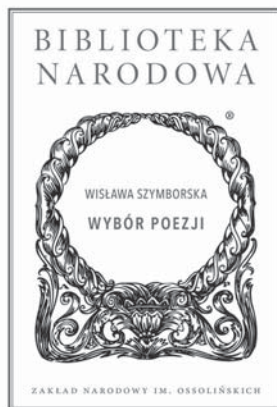
Krakowska Książka Miesiąca

Krakowska Książka Miesiąca

Okres powakacyjny był szczególnie pracowity dla kapituły Nagrody Krakowska Książka Miesiąca. 27 września w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” wręczona została Nagroda Krakowska Książka Miesiąca dr. Przemysławowi Marcinowi Żukowskiemu za wydaną w Księgarni Akademickiej w dwóch tomach książkę zatytułowaną „Wydział Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1918–1939”. Autor swe dzieło zdedykował „Wszystkim wielkim naukowcom piastującym dawniej katedry na Prześwietnym Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz ich współcześnie działającym następcom z nadzieją na równie wielką przyszłość, co opisana na łamach tej książki, przeszłość monografią niniejszą dedykuję”. Autor książki, dr Przemysław Marcin Żukowski, w słowie od autora stwierdza, że to, co napisał, „dotyczy dziejów – jakbyśmy powiedzieli zwyczajem z czasów monarchii austriackiej – Prześwietnego Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego

skokatolickiego, przez syna, który od rąbuje matce głowę, po sobowótora lidera Queen – Freddiego Mercury’ego. Większość czytelników jednak pewnie zapamięta zdanie jednej kobiety, która mówi „więcej jest takich ludzi, co ich wcale nie ma, niż takich, co są”. Debiut Grzegorza Bogdała należy zatem uznać za udany, tym bardziej że Floryda zmusza czytelnika do zastanowienia się nad własnym życiem i podejmowanymi dotąd wyborami, które z biegiem czasu nie zawsze wydają się słuszne.” – pisze w recenzji Magdalena Kurek. Autor książki nagrodę odbierze w Filii nr 21 Biblioteki Kraków przy ul. Królewskiej 59, 10 października o godz. 18.00. Rozmowę z autorem „Florydy” poprowadzi prof. Jacek Wojciechowski.

Przed laty poprosiła, by nie przyznawać jej Nagrody Krakowska Książka Miesiąca, bo wystarczająco dużo stresu przeżyła odbierając Literacką Nagrodę Nobla. Przez Wisławę Szymborską przemawiała wtedy też skromność towarzysząca Jej przecież na każdym kroku. Nie do końca jednak umknęła Nagrodzie, bowiem laureatem Nagrody Krakowska Książka Miesiąca października został prof. Wojciech Ligęza, który dokonał wyboru wierszy i opracował naukowo i wstępem opatrzył książkę Wisławy

w Krakowie w latach 1918–1939, jego pozycji i osiągnięć w ogólności oraz kadry nauczającej – profesorów, docentów, pomocniczych pracowników nauki – w szczególności”. Rozmowę z laureatem nagrody przeprowadził prof. Stanisław Waltoś. Warto w tym miejscu przypomnieć, iż prof. Waltoś jest także laureatem Nagrody przyznanej we wrześniu 2004 r. za książkę „Na tropach doktora Fausta i inne szkice”.

Podczas wrześniowego posiedzenia kapituła Nagrody Krakowska Książka Miesiąca postanowiła przyznać Nagrodę Wakacyjną. Jej laureatem został Grzegorz Bogdał za książkę „Floryda” wydaną przez Wydawnictwo Czarne, które ma dobrą rękę do autorów, o czym przez lata działalności tej oficyny niejednokrotnie mogliśmy się przekonać. „Ta niewielka niebieska książeczka kryje w sobie całą paletę osobliwości – od prostytutki piszącej list do „głowy” kościoła rzym-

skiego, przez syna, który od rąbuje matce głowę, po sobowótora lidera Queen – Freddiego Mercury’ego. Większość czytelników jednak pewnie zapamięta zdanie jednej kobiety, która mówi „więcej jest takich ludzi, co ich wcale nie ma, niż takich, co są”. Debiut Grzegorza Bogdała należy zatem uznać za udany, tym bardziej że Floryda zmusza czytelnika do zastanowienia się nad własnym życiem i podejmowanymi dotąd wyborami, które z biegiem czasu nie zawsze wydają się słuszne.” – pisze w recenzji Magdalena Kurek. Autor książki nagrodę odbierze w Filii nr 21 Biblioteki Kraków przy ul. Królewskiej 59, 10 października o godz. 18.00. Rozmowę z autorem „Florydy” poprowadzi prof. Jacek Wojciechowski.

Szymborskiej „Wybór wierszy”, która ukazała się w ramach serii wydawniczej Biblioteka Narodowa wydawanej przez Wydawnictwo Ossolineum. Prof. Wojciech Ligęza odbierze Nagrodę w Filii nr 21 Biblioteki Kraków przy ul. Królewskiej 59, 17 października o godz. 18.00. Rozmowę z laureatem przeprowadzi dr Stanisław Dziedzic – dyrektor Biblioteki Kraków.

Janusz M. Paluch

Ach, ta Florka!

Florka to rezolutna pięciolatka, która zapisuje w zeszytach swoje przygody, aby o nich nie zapomnieć gdy dorośnie. Książka Roksa Jędrzejewskiej-Wróbel przedstawiona jest w formie pamiętnika. Przez rok od września do sierpnia poznaje perypetie i przemyślenia kilkuletniej dziewczynki. Książka wzbogacona jest o uroczę, oryginalne i bardzo wpisujące się w dziecięcy świat ilustracje Jony Jung.

Florka ma pluszowego kotka Rysia, lubi wyprawy do biblioteki, gdzie ucina sobie miłe pogawędki z panią bibliotekarką i lubi muchy w czekoladzie. Tak, bo Florka nie jest taką zwyczajną dziewczynką, jest ryjówką.

Florentyna od niedawna mieszka z rodzicami w nowym domu. Nie ma jeszcze koleżanek, ale świetnie potrafi sama zorganizować sobie czas. Rzadko się nudzi, bo ma wspaniałą wyobraźnię. Zwykła kałuża staje się ukochanym jeziorkiem, które dziewczynka ozdabia kamykami i mchem.

Rodzice Florentyny dają jej dużą swobodę i wolność w odkrywaniu świata, tak naturalnie i mądrze pomagają swojej córce oswoić i zrozumieć otaczającą ją rzeczywistość. Bardzo szanują jej dziecięcy świat.

Florka to mała filozofka. Rodzicom ciągle brakuje czasu, a ona zastanawia się, gdzie jest czas, którego nie ma. W rozdziale o koszmarze sennym dziewczynka zastanawia się, gdzie jesteście kiedy śpimy i gdzie są wtedy nasze myśli. Remont porównuje do złodzieja kolorów i przy okazji próbuje sobie wyobrazić, jak wyglądałby świat, gdyby go wyprać z kolorów.

W pamiętnikowych rozmyśleniach Florentyny pojawia się też kwestia szczęścia. Okazuje się, że wszyscy wokół mają szczęście tylko nie Florka,

która znalazła czterolistną koniczynę i która miała jej przynieść szczęście. Dziewczynka zastanawia się nad reklamacją czterolistnej koniczyny, ale wtedy koniczyna znika. „Tylko ja jestem smutna przez to czekanie na szczęście” – stwierdza.

Zabawny jest rozdział o bakteriach. Kiedy Florentyna dowiaduje się, że jogurt zawiera żywe kultury bakterii, zastanawia się czy jogurt z kulturalnymi bakteriami, nie powinna zanieść do biblioteki, na koniec czyta kulturalnym bakteriom bajkę na dobranoc. W rozdziale o bałaganie, dziewczynka próbuje zaprzyjaźnić się z porządkiem, ale przeszkadza jej w tym bałaganowy potwór, którego chce przyłapać na gorącym uczynku.

Książkę Roksa Jędrzejewskiej-Wróbel o małej, uroczej ryjówce, polecam wszystkim bez wyjątku, starsi odnajdą w niej utracony świat dzieciństwa, a młodszy po prostu swój świat...

Maria Twardowska-Hadyniak

Jędrzejewska-Wróbel Roksa,
Florka. Z pamiętnika ryjówki, Warszawa:
Wydawnictwo Bajka, 2017.

Ważne sprawy młodych dorosłych

Tytuł książki *Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach* oraz jej czerwona okładka intrygują i zwracają uwagę czytelnika oraz wyróżniają się na bibliotecznej półce. Jest to zbiór opowiadań dla młodzieży w wieku 11–15 lat, wydany przez Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom” z okazji piętnastej rocznicy działalności. Partnerem projektu była Fundacja EY, której nadrzędnym celem jest pomoc dzieciom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Ze wstępu autorstwa Ireny Koźmińskiej wynika, że celem przygotowania książki była próba odpowiedzi na pytanie, czy te same uczucia i wartości wszyscy odczuwają tak

samo. Po dokładnej analizie tekstów można wywnioskować, że zrozumienie innych ludzi jest zależne od tego, jak wyrażają swoje emocje zarówno werbalnie, jak i niewerbalnie.

Zawartość książki to piętnaście opowiadań napisanych przez znanych polskich pisarzy i laureatów licznych nagród literackich – Pawła Beręsewicz, Katarzynę Ryrych, Wojciecha Cesarza, Barbarę Kosmowską, Andrzeja Maleszkę, Katarzynę Terechowicz. Każde opowiadanie dotyczy jednej wartości, która pojawia się zaraz po tytule opowiadania wraz z definicją, co może nieco zniechęcić nastolatka do

dokończenie s. 6 →

Filia nr 21

Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59

tel. 797-301-021

„Kosynierzy z Krowodrzy?” – godz. 17.30

W październiku minie 200 lat od śmierci Tadeusza Kościuszki, z tej okazji Biblioteka zaprasza na spotkanie „Kosynierzy z Krowodrzy”. Wśród zaproszonych gości znajdują się: dr hab. Mieczysław Rokosz (prezes Komitetu Kopca Kościuszki), dr hab. Krzysztof Wielgus z Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, Piotr Worytkiewicz z Muzeum Etnograficznego (Krowodrzanin od pokoleń, specjalista od krakowskich kapliczek) oraz Maria Huk (mieszkanca Krowodrzy, wnuczka porucznika Antoniego Stawarza, który w 1918 roku dowodził rozbrajaniem Austriaków). Spotkanie poprowadzi Łukasz Mańczyk (Radny Dzielnicy V Krowodrzy). Patronami cyklu są: Radio Kraków, „Dziennik Polski”, miesięcznik „Kraków”, lovekrakow.pl, Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. Współorganizatorem spotkania jest Rada Dzielnicy V Miasta Krakowa.

Filia nr 21

Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59

tel. 797-301-022

„Sztuka prawdy i prostoty – wernisaż wystawy Jana Piaskowskiego” – godz. 18.00

Spotkanie z Janem Piaskowskim połączone z poczęstunkiem i rozmowami o twórczości autora prac malarskich.

► 6 października

Młodzieżowy Dom Kultury im K. I. Gałczyńskiego

ul. Na Wrzosach 57

„Prokocim wierszem opisany. Wieczór poetów prokocimskich” – godz. 18.30

Oficjalne zakończenie konkursu literackiego „Prokocim wierszem opisany” organizowanego w ramach obchodów 650-lecia Prokocimia. Podczas wieczoru w kameralnej i lirycznej atmosferze odczytane zostaną wiersze laureatów i uczestników konkursu. Zapraszamy wszystkich miłośników poezji.

► 7 października – Noc Poezji

Filia nr 45

Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa

ul. Teligi 24

tel. 797-024-019

„Poezja teatru. Teatr w bibliotece” – godz. 10.00

Pokaz zarejestrowanego na DVD przedstawienia Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej, na który złożą się dwie inscenizacje dramatów Stanisława Wyspiańskiego: *Sędziowie* w reż. Marii Spiss oraz *Kłątwa* w reż. Barbary Wysockiej. Spotkanie kierowane do seniorów.

Filia nr 56

Oddział dla Dorosłych

os. Zgody 7

tel. 12 644-40-72

„Kwiaty Stanisława Wyspiańskiego” – godz. 14.00

Zajęcia w ramach Nocy Poezji. Krótki wykład, występ uczniów, a następnie warsztaty inspirowane motywami z twórczości literackiej i plastycznej Stanisława Wyspiańskiego. Warsztaty w obu Oddziałach Filii nr 56 – witraże malowane na szkle oraz ozdabianie liniowych toreb motywami zaczerpniętymi z twórczości Wyspiańskiego.

Biblioteka Kraków

Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3

tel. 789-449-908

„Po Krakowie śladami Stanisława Wyspiańskiego” – godz. 16.00

Rodzinna gra miejska. Uczestnicy spotkają się przed siedzibą główną Biblioteki Kraków (Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3), gdzie otrzymają plan miasta, karty uczestnictwa oraz instrukcję. Celem gry będzie zachęcenie rodzin oraz grup znajomych do udziału w spacerze po Krakowie, podczas którego odwiedzą miejsca związane z życiem i twórczością Stanisława Wy-

spiańskiego. W każdym z odwiedzanych miejsc będą musieli wykonać zadanie. Ostatnim punktem będzie ponownie Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, na którym, przed spektaklem cieni w wykonaniu aktorów Teatru Otwartego TO, nastąpi rozstrzygnięcie gry i wręczenie nagród.

Filia nr 7
al. Pokoju 33
tel. 12 414-26-01

„Co nam w duszy gra?” – godz. 17.00

Spotkanie organizowane w ramach Nocy Poezji. Wystąpią współcześni poeci pod egidą Pawła Kuzory. Będzie to poetycka polemika z Wyspiańskim na temat relacji społecznych, obyczajów epoki, człowieka i jego systemu emocjonalnego. Bibliotecznaj Nocy Poezji będzie towarzyszyć zespół muzyczny.

Klub Pod Jaszczurami
Rynek Główny 8

„Wyspy Wyspiańskiego” – godz. 17.30

Nowatorskie spojrzenie na sztukę Wyspiańskiego, wyrażone formą ubiorów oraz odpowiednio dobranym podkładem muzycznym. Pokaz realizuje firma Lucky Monday.

Teatr 38
Rynek Główny 8

„Taniec z ziemią” – godz. 19.00

Koncert poetycko-muzyczny oraz prezentacja wierszy i piosenek Józefa Barana przy akompaniowaniu muzyki **Andrzeja Zaryckiego**. W koncercie poza Poetą wezmą udział: **Beata Paluch**, aktorka (wykonanie piosenek, czytanie wierszy z Poetą), **Walenty Dubrowskij** (fortepian), **Renata Borucka** (skrzypce).

Filia nr 21
Czytelnia Naukowa
ul. Królewska 59
tel. 797-301-022

„Okrawki prozy i zakamarki poezji. Spotkanie z Adamem Ziemianinem” – godz. 19.00

Adam Ziemianin na przełomie lat 60. i 70. związany był z Wolną Grupą Bukowina. Wędrowki z zespołem i przyjaźń z jej legendarnym liderem, Wojtkiem Bellonem, Adam Ziemianin opisał w wydanym niedawno tomie prozy „Okrawki”. Opowieść o Isi, Wojtku Belonie i tamtym Krakowie. O tej książce i wydanym tomiku poezji „Zakamarki” autor opowie podczas wieczoru poetyckiego. Dużą popularność przyniosły Poezie wiersze, śpiewane przez Wolną Grupę Bukowina, Jacka Wójcickiego i Elżbietę Adamiak. Podczas spotkania sylwetkę Poety przedstawi Prof. Bolesław Faron, z kolei Wydawnictwo Edukator zgodziło się wystawić do sprzedaży w miejscu, w którym odbywał się będzie wieczór poetycki, książkę „Okrawki...” w promocyjnej cenie.

Klasztor Augustianów
ul. Augustiańska 7
Kaplica św. Doroty

„Jakub Kosiniak. Audycja: Stanisław Wyspiański – wieszcz piąty” – godz. 19.00

Na audycję złożą się teksty poetyckie Stanisława Wyspiańskiego, a także kilka fragmentów listów do Lucjana Rydla. Wybór tekstów i muzyki – Jakub Kosiniak (aktor, współtwórca wielu audiobooków). Celem audycji jest wywołanie u współczesnego odbiorcy refleksji nad ponadczasowym znaczeniem tej twórczości. Tekstom towarzyszyć będzie muzyka, współcześnie z Wyspiańskim, tworzących kompozytorów polskich (Zygmunt Noskowski, Mieczysław Karłowicz, Karol Szymanowski).

Biblioteka Kraków
Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3
tel. 789-449-908

„Cienie Wesela Stanisława Wyspiańskiego” – godz. 19.30

Teatr cieni to widowisko, przygotowane przez zespół Teatru Otwartego TO na motywach „Wesela”. W oknach zabytkowego budynku Dworca Głównego widz będzie obserwował cienie, rzucane przez specjalnie stworzone na potrzeby spektaklu lalki oraz rekwizyty i wsłuchiwał się w kwestie wygłoszone „zza kadru” przez aktorów. Całość dopełniona zostanie stosownym tłem muzycznym.

Polecamy dzieciom i rodzicom

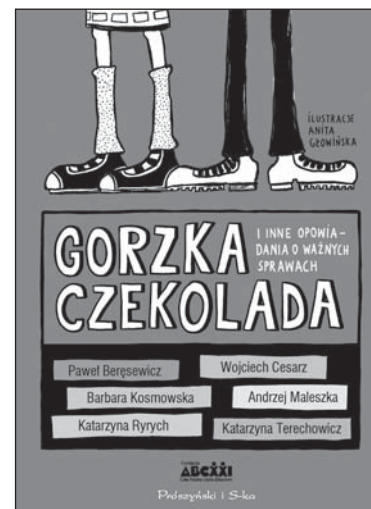
→ dalszej lektury, ponieważ sygnalizuje, że będzie to kolejna opowieść moralizatorska i dydaktyczna. Definicje wartości zostały napisane zrozumiałym językiem, ich dodatkowym atutem są podane przykłady. Jednak dla nauczycieli i rodziców jest to wskazówka, jakiego obszaru będzie dotyczył dany utwór. Wartości, które zostały wskazane to: szacunek, życzliwość, uczciwość, odpowiedzialność, odwaga, samodyscyplina, pokojowość, sprawiedliwość, wolność, przyzwoitość, optymizm, przyjaźń, solidarność, piękno, mądrość. Nie zawsze jednak zostały one właściwie określone, po przeczytaniu danego opowiadania można rozpocząć rozmowę na temat zupełnie innej wartości. Jakość opowiadań jest różna w zależności od problemu i doświadczenia literackiego autorów w pisaniu utworów dla młodych dorosłych, ale to daje też szansę czytelnikom o zróżnicowanych upodobaniach literackich. Pojawiają się opowieści, których fabuła zlokalizowana została w realnym świecie, są również takie, w których mocno pobudzona zostaje wyobraźnia czytelników np. „System” autorstwa Pawła Beręsewicz. Wśród bohaterów opowieści znaleźli się nastolatki, ich rodziny, znajomi, nauczyciele. Przedstawione zostały ich relacje społeczne i rodzinne, problemy szkolne, rozterki życiowe nastolatków, stosunek do zwierząt i przyrody. Dla czytelników treść opowiadań może być wskazówką, na jakie wartości warto i należy zwracać uwagę.

Zbudowanie kompozycji, która będzie interesująca dla nastolatków, a przy tym niebanalna nie jest łatwym zadaniem. Każde opowiadanie należy czytać oddzielnie w odstępach czasu,

by przemyśleć poruszane kwestie i zastanowić się nad przedstawioną sytuacją. Książka ma zbyt przesadną kompozycję dydaktyczną. Opowiadania warto również polecić rodzicom nastolatków, ponieważ sami będą mogli odnaleźć w nich siebie, problemy swoich dzieci i sposoby wyjścia z trudnych sytuacji. Nauczyciele mogą wykorzystać teksty do zajęć i lekcji wychowawczych.

Ilustracje Anity Głowińskiej są zbyt dosłowne dla odbiorców w wieku 11-15 lat, nie pozostawiają im pola do wyobraźni i zaciekawienia. Mimo nielicznych minusów książka jest godna uwagi i zainteresowania. Obecnie można ją znaleźć w 11 placówkach Biblioteki Kraków.

Paulina Knapik

Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach, Warszawa: Prószyński Media, Fundacja ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom, 2016.

Wymiar miłości

Linn to wrażliwa, nieco zagubiona dziewięciolatka, próbująca odnaleźć się w nowym miejscu i nowej rzeczywistości po rozwodzie rodziców. Linn mieszka z mamą, która nie do końca rozumie swoją córkę i nie radzi sobie z jej innością.

Stale poszukująca swojej drogi mama Linn, chce, aby jej córka była taka jak inne dzieci. Próbuje więc zaprzyjaźnić Linn z najbardziej popularnymi i rozchichotanymi dziewczynkami w szkole, organizuje jej przyjęcie urodzinowe, na które Linn nie ma ochoty i chce ją zapisywać na przeróżne kursy, na których mogłaby poznać przyjaciół.

Linn jest bardzo samotna, ale dzielnie twierdzi, że nikogo nie potrzebuje. Chciałaby podróżować – uwielbia oglądać atlasy i zainspirowana komiksami o Asteriksie uczy się łączyć.

Linn ma też kota Gwoździka, który zaginął i gdy pewnego dnia rozwiesza

Hjertzell Maja, *Wiktorio, I love you*, Poznań: Wydawnictwo Zakamarki, 2016.

dokończenie s. 7 →

Biblioteka Kraków na 21. Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie

Pod koniec października Kraków, Miasto Literatury UNESCO, zamienia się w czytelnicy raj, a to za sprawą corocznej edycji Targów Książki. W tym roku, w dniach od 26–29 października, odbędzie się 21. edycja Międzynarodowych Targów Książki. Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe EXPO Kraków odwiedzą wystawcy, księgarze, pisarze, bibliotekarze, a przede wszystkim czytelnicy.

przez siebie historii. Zajęcia odbędą się w piątek 27.10.2017 r. w godzinach od 12.00–14.00 oraz w sobotę 28.10.2017 r. w godzinach od 14.00–16.00. Ilość miejsc ograniczona, dlatego na zajęcia należy się zapisać wysyłając mail na adres: metodyczny@biblioteka.krakow.pl.

Biblioteka Kraków przygotowała również program dla bibliotekarzy i zainteresowanych słuchaczy. W sali

21. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie

Jednym z wystawców będzie Biblioteka Kraków, która na swoim stoisku nr C73 będzie promowała usługi, działalność kulturalno-edukacyjną, projekty oraz własne wydawnictwa m.in. miesięcznik społeczno-kulturalny „Kraków”.

Na stoisku będzie można otrzymać archiwalne numery tego czasopisma.

W Dziecięcej Strefie Warsztatowej bibliotekarze zorganizują warsztaty „Książka obrazkowa, nową formą pracy z czytelnikiem” dla dzieci w wieku 7–10 lat, podczas których zaprezentowana zostanie idea książek obrazkowych. Na podstawie książki Tomasza Samojlika „Pikotek chce być odkryty” uczestnicy będą opowiadali historię zwierząt. Następnie stworzą książkę obrazkową do wymyślonej

Lwów A dnia 27 października w godzinach od 14.00–14.50 będzie można wziąć udział w panelu „Biblioteka Kraków wobec wyzwań współczesności”, podczas którego, na przykładzie działalności Biblioteki Kraków, jako nowej instytucji kultury na mapie Krakowa, zaprezentowane zostaną nowe funkcje biblioteki publicznej wobec wyzwań społeczeństwa XXI w. Omówione zostaną założenia programowe, sieć bibliotek, scalenie systemów bibliotecznych, usługi, działalność wydawnicza, kulturalno-edukacyjna i promocyjna.

Zapraszamy na stoisko Biblioteki Kraków (C73 – Hala „Wisła”) oraz do udziału w warsztatach (Hala „Dunaj”) i panelu dla bibliotekarzy (Sala Lwów A).

Paulina Knapik

Polecamy dzieciom i rodzicom

→ ogłoszenia o zaginięciu kota, w jej życiu pojawia się Wiktoria Andersson.

Wiktoria to młoda, bezkompromisowa kobieta, która jeździ książkobusem i wprowadza się do domu blisko Linn. Wiktoria jest odważna, ma swoje zdanie i nie boi się go głośno wyrażać. Linn od pierwszego spotkania z Wiktorią wie, że wszystko w jej życiu zmieni się i to na lepsze.

Tak się rzeczywiście dzieje. Powoli, trochę ociężale życie Linn zmienia się. Dziewczynka zaczyna mówić głośno o swoich potrzebach. Mama nareszcie wysłuchuje ją i próbuje zrozumieć. Przede wszystkim jednak Linn przestaje być samotna, zaprzyjaźnia się z Wiktorią i poznaje bratnią duszę, chłopca równolatka, miłośnika lotnictwa

i samolotów. Z Simonem odkrywa magię dziecięcej przyjaźni, wspólnych tajemnic i beztronskiego śmiechu. Jej życie staje się ciekawsze i pogodne. Na koniec znajduje się kotek Gwoździak.

Książka zawiera dużo mądrości życiowej. Wiele mogą z niej wynieść rodzice, którzy w imię źle pojętej miłości organizują życie swoim dzieciom według własnych potrzeb i wyobrażeń.

Książka choć porusza trudne i poważne problemy napisana jest prostym językiem. Okładka książki wyglądem przypomina brulion, a czarno-białe ilustracje Anny Nilsson wyglądają jak dziecięce obrazki narysowane przez główną bohaterkę.

Maria Twardowska-Hadyniak

► 9 października

Filia nr 12
ul. Łąkowa 27
tel. 12 417-26-37

„Wymiana książek” – w godzinach otwarcia biblioteki

Akcja polega na wymianie przeczytanych książek na inne publikacje przyniesione przez czytelników. Wymianie podlegają książki w dobrym stanie, wydane po 2000 roku.

► 10 października

Filia nr 49
os. Tysiąclecia 42
tel. 12 648-50-69

„Eko-sztuka” – godz. 10.00

Zajęcia edukacyjne o kulturze dla dzieci w wieku przedszkolnym. Dzieci poznają świat sztuki oraz wykonują prace z materiałów recyklingowych.

Filia nr 43
ul. Gen. Jasińskiego 32
tel. 797-024-002

„Malowane na szkle” – godz. 11.00

Zajęcia plastyczne, podczas których uczestnicy wykonają malowane znicze.

Filia nr 54
os. Młodości 8
tel. 12 644-13-22

„Wspomnienia z Syberii” – godz. 16.30

Gościem spotkania będzie świadek historii – Jadwiga Szlezinger-Mildner, która podzieli się wspomnieniami z zesłania na Syberię, gdzie spędziła sześć lat swojego dzieciństwa. Na zakończenie uczestnicy wysłuchają wierszy nawiązujących do tematu spotkania, których autorką jest Pani Jadwiga oraz innej Sybiraczki.

Filia nr 45
Oddział dla Dzieci
ul. Teligi 24
tel. 517-377-207

„Klub słuchającego malucha” – godz. 17.00

Głośne czytanie książek dla dzieci do lat 6 oraz gry i zabawy z udziałem rodziców. Zajęcia realizowane w ramach projektu *Festiwal Magia czytania z Fundacją PZU*.

Filia nr 21
Czytelnia Naukowa
ul. Królewska 59
tel. 797-301-022

„Krakowska Książka Miesiąca” – godz. 18.00

Wręczenie nagrody dla autora Krakowskiej Książki Miesiąca za sierpień 2017. Z autorem Grzegorzem Bogdałem, będzie rozmawiał prof. Jacek Wojciechowski

► 11 października

Filia nr 7
al. Pokoju 33
tel. 12 414-26-01

„Kryminalne historie Krakowa” – godz. 12.00

Spotkanie z miłośnikiem i popularyzatorem dzieł Krakowa: Krzysztofem Jakubowskim. Autor opowie o swojej nowej książce: *Kraków pod ciemną gwiazdą*.

Filia nr 56
Oddział dla Dzieci i Młodzieży
os. Zgody 7
tel. 12 642-16-43

„Co nam w duszy gra” – godz. 17.00

Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki *Tajemnicze dźwięki* Anny Czerwińskiej-Rydel, następnie zostaną im przedstawione instrumenty muzyczne: skrzypce, altówka i wiolonczela. Na zakończenie dzieci wykonają prosty instrument muzyczny. Przewidziano zabawy muzyczne i niespodzianki.

► 12 października

Filia nr 54
os. Młodości 8
tel. 12 644-13-22

„Bezpieczny komputer” – godz. 9.00

12 października, w Dniu Bezpiecznego Komputera, bibliotekarze wraz z wolontariuszem Fundacji Orange poprowadzą warsztaty dla uczniów szkoły podstawowej. Celem spotkania będzie popularyzowanie wiedzy na temat bezpieczeństwa informatycznego oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom płynącym z sieci.

Biblioteka Główna
ul. Powroźnicza 2
tel. 797-024-025

„Jesienna przygoda” – godz. 9.30

Otwarcie wystawy prac plastycznych dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 2 mieszczącego się przy ul. Twardowskiego 90 w Krakowie.

Filia nr 12
ul. Łąkowa 27
tel. 12 417-26-37

„Poznajemy tajemnice Krakowa” – godz. 10.00

Zajęcia dla uczniów szkoły podstawowej. Uczestnikom zostaną przekazane informacje na temat zabytków, kultury oraz nieznanych zakątków Krakowa. Spotkanie zakończy się odczytaniem legend krakowskich oraz zagadkami i krzyżówką na temat zabytków miasta.

Filia nr 20
ul. Opolska 37
tel. 797-301-027

„Urodziny Kubusia Puchatka” – godz. 10.00

14 października minie 91 lat od pierwszego wydania książki „Kubuś Puchatek” A.A. Milne. Z tej okazji zorganizowane zostanie spotkanie urodzinowe misia. Przewidziano zabawy przy piosenkach o Kubusiu Puchatku, czytanie fragmentów książki i układanie puzzli. Uczestnicy wykonają prezent dla jubilata – narysują jego portret.

Filia nr 55
os. Teatralne 25
tel. 12 644-40-46

„BHP dla dzieci” – godz. 10.00

Z okazji Światowego Dnia Mycia Rąk zorganizowane zostaną zajęcia edukacyjne dla dzieci, podczas których poznają podstawowe zasady higieny.

Filia nr 56
Oddział dla Dzieci i Młodzieży
os. Zgody 7
tel. 12 642-16-43

„Papierowe cudetka” – godz. 17.00

Spotkanie dla dzieci od lat 9. Instruktorzy Polskiego Centrum Origami nauczą uczestników składania z papieru ciekawych modeli origami. Konieczne wcześniejsze zapisy telefoniczne lub osobiste w Bibliotece.

► 13 października

Filia nr 8
ul. Brodowicza 1
tel. 12 412-49-55

„Przyjdź, zobacz, przeczytaj” – w godzinach otwarcia bibliotek

Zapoznanie dzieci z pracą biblioteki publicznej. Przedstawione zostaną: dział dla dzieci, układ książek na półkach, zasady zapisu oraz regulamin wypożyczenia. Spotkanie będzie oparte na fragmentach książki *Jaś Czytalski w bibliotece*.

Filia nr 14
ul. Ugorek 14
tel. 12 417-17-15

„Mam przyjaciółkę – fizjoterapeutkę” – godz. 10.00

Nowy cykl zajęć dla dzieci przedszkolnych Poznajemy zawody. Na spotkanie zaproszona została Monika Jaroś – fizjoterapeutka, która opowie o swojej pracy oraz zaprezentuje proste ćwiczenia rozluźniające.

Polecamy czytelnikom dorosłym

„Wołyń. Bez litości”

Jest rok 1943. Trwa pożoga II Wojny Światowej, podczas której Rzeczpospolita po raz kolejny w historii znika z mapy Europy. Ziemia wołyńska, od wieków zamieszkiwana przez różne narodowości – między innymi przez Ukraińców, Polaków, Żydów i Ormian, na początku wojny włączona do podległej ZSRR ukraińskiej SRR, w roku 1941 dostaje się pod okupację III Rzeszy. Wydawałoby się, że wobec realnego zagrożenia ze strony wspólnego okupanta, mieszkańcy ziemi wołyńskiej zjednoczą się i staną do walki. Nic bardziej mylnego: rosną w siłę ukraińskie organizacje nacjonalistyczne: UPA oraz OUN, które mają nadzieję na usunięcie ludności polskiej z terenów Wołynia i okolic.

Historycy szukają powodów, dla których ostatecznie dochodzi do organizacji tzw. *akcji antypolskiej*. Ukraińcy z pewnością mieli w planach utworzenie własnego państwa, jednolitego etnicznie, pod protektoratem III Rzeszy. Jakkolwiek jednak ważki byłby to powód – nigdy nie będzie on usprawiedliwieniem dla wydarzeń, jakie w roku 1943 mają miejsce na Wołyniu. Ludobójstwa usprawiedliwić nie sposób. Kulminacja *akcji antypolskiej* następuje 11 lipca 1943 – w tzw. „krwawą niedzielę”. Władze UPA wydają rozkaz eksterminacji ludności nie tylko polskiej, ale również żydowskiej, rosyjskiej, ormiańskiej, czeskiej i innych, zamieszkujących ziemię wołyńską. Szacuje się, według różnych źródeł, iż pomiędzy lutym 1943 a styczniem 1944 z rąk Ukraińców ginie między 50 a 60 tysięcy osób pochodzenia polskiego.

O bolesnej i trudnej historii Polaków na Wołyniu w czasie II Wojny Światowej opowiada najnowsza książka Piotra Tymińskiego „Wołyń bez litości”. Rzetelne przygotowanie tła historycznego jest jedną z głównych zalet powieści. Pierwsze jej strony przenoszą nas do Brzozowych Ostów – wsi, w której mieszkają obok siebie Polacy i Ukraińcy. Poznajemy dom, zamieszkiwany przez liczną, kochającą się rodzinę. Jest Wielki Czwartek, trwają przygotowania do tajni – wieczornego posiłku, ostatniego przed śniadaniem wielkonoctnym. To początek historii Stanisława Morowskiego, głównego bohatera książki Piotra Tymińskiego.

„Bez litości” w tytule odnosić możemy z jednej strony do obrazów niewyobraźalnych cierpień, jakie bojownicy UPA i OUN zadają bezbronnym mieszkańcom. Z drugiej zaś strony – śledząc losy Stanisława Morowskiego dowiadujemy się, jak na Wołyniu w odpowiedzi na działania ukraińskie organizuje się polska samoobrona – kilkunastoosobowe oddziały, często wcielane później do Armii Krajowej. Nienawiść rodzi nienawiść, a okrucieństwo prowadzi do okrucieństwa. Polscy party-

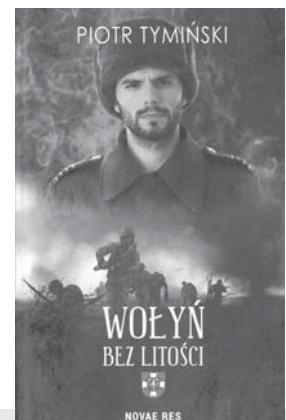
zanci również ostatecznie zapominają, czym jest litość.

Czytelnik, zainteresowany działaniami zbrojnymi, które nastąpiły jako odpowiedź na rzeź wołyńską, z pewnością doceni rzetelne opracowanie tła historycznego powieści. Jest wiele obrazów, opisanych przez Autora, które długo zostają w pamięci czytelnika. Nie chodzi tylko o opisy przerażających, nieludzkich zbrodni, których dopuszczają się upowcy, ale również o przybliżenie sytuacji, panującej w tamtych czasach na kresach wschodnich. Niemiecki okupant na ogół nie ma w książce cech okrutnego nazisty. Piotr Tymiński opowiada o zdobywaniu broni od Niemców do walki z ukraińskimi rezunami. Stosowanie się do niemieckiej jurysdykcji niejednokrotnie gwarantuje bezpieczeństwo miejscowej ludności. Niektórzy mieszkańcy decydują się nawet na wyjazd do Niemiec na przymusowe roboty, aby uniknąć śmierci z rąk Ukraińców.

Z drugiej strony: czytelnikowi, niezaznajomionemu ze słownictwem militarnym, mogą nie spodobać się szczegółowe opisy akcji, w których uczestniczą bohaterowie książki. Używane przez Autora pseudonimy licznych bohaterów drugoplanowych – wszystkie nieodmiennie podawane w cudzysłowie – również komplikują odbiór. Przeszkadzają też pewne uproszczenia w konstrukcji postaci i dialogów w książce: na przykład uratowana od śmierci dziewczynka spokojnie opowiada grupie młodych partyzantów o tym, jak kilkakrotnie została zgwałcona przez Ukraińców, a następnie tuż obok niej brutalnie zamordowano jej ojca. Wydaje się mało prawdopodobne, aby młodziutka osoba, która przeżyła tak niewyobraźalną traumę, mogła spokojnie o tym opowiadać przy ognisku.

Podsumujmy: „Wołyń bez litości” Piotra Tymińskiego z pewnością nie jest książką, po którą miłośnik beletrystyki będzie chciał sięgać w długie zimowe wieczory, aby poprawić sobie nastrój. Jest to lektura poważna, dobrze opracowana, z ciekawie skonstruowaną fabułą, dynamiczną akcją. Książkę polecam pasjonatom historii, literatury wojennej oraz literatury faktu.

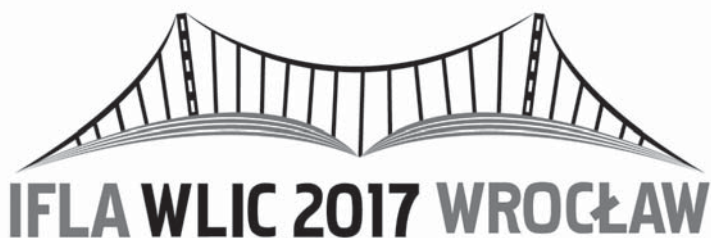
Maria Mazur-Prokopiuk

Tymiński Piotr, *Wołyń. Bez litości*, Gdynia: Wydawnictwo Novae Res, 2017.

Światowy Kongres IFLA 2017

Rok 2017 jest z dwóch powodów szczególnie ważnym rokiem dla bibliotekarskiego świata. Pierwszym jest Jubileusz 100-lecia istnienia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich organizowany pod Patronatem Honorowym Andrzeja Dudy, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz hasłem „SBP – Wiedza i Doświadczenie, Tradycja i Nowoczesność”. W 1917 r. powołano Związek Bibliotekarzy Polskich, pierwszą w kraju organizację skupiającą bibliotekarzy, bibliografów i miłośników książki. W 1953 r. Związek przyjął nazwę Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Centralne wydarzenia organizowane będą w październiku w Warszawie, natomiast przez cały rok na terenie Polski organizowane były i są wydarzenia towarzyszące, których celem jest popularyzacja bogatego dorobku naukowego organizacji. Drugim powodem był organizowany we Wrocławiu, w dniach od 19–25 sierpnia 2017 r., Światowy Kongres IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions oraz towarzyszące mu 83. Generalne Zgromadzenie członków IFLA.

IFLA to Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Bibliotekarskich i Instytucji, powołana w 1927 r., skupia stowarzyszenia, biblioteki i instytucje działające na rzecz bibliotek. Tegoroczna edycja Kongresu odbyła się pod hasłem „Biblioteki. Solidarność. Społeczeństwo”. Po 58 latach, po raz trzeci Polska gościła bibliotekarzy z całego świata, dwa poprzednie Kongresy zorganizowano w 1936 oraz 1959 r. Każda edycja wydarzenia to spotkania na temat najważniejszych zmian zachodzących w środowisku bibliotekarskim, prezentacja innowacyjnych projektów, dzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami z zakresu bibliotekarstwa i informacji naukowej. W tegorocznym wydarzeniu wzięli udział bibliotekarze, przedstawiciele różnych typów bibliotek oraz instytucji, łącznie ponad 3000 osób ze 122 krajów. Polskę reprezentowało spore grono bibliotekarzy m.in. dzięki specjalnej dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który ogłosił konkurs o stypendia konferencyjne dla bibliotekarzy bibliotek publicznych. 58 pracowników bibliotek publicznych w Polsce znalazło się w gronie laureatów konkursu.

Światowy Kongres IFLA był niezwykłą okazją do zdobycia nowej wiedzy i doświadczenia, dzielenia się dobrymi praktykami, spotkań z przedstawicielami różnych typów bibliotek oraz rozmów na temat wyzwań stawianych bibliotekom przez współczesny świat i społeczeństwo. Program obejmował różnorodnie panele tematyczne oraz dyskusyjne. Bardzo mocno podkreślano rolę bibliotek w realizacji programu zrównoważonego rozwoju ONZ Agenda 2030 i zachęcano do budowania globalnej wizji bibliotek. Wspomniano, że biblioteki znalazły się w przełomowym momencie, w którym zachodzą szybkie zmiany technologiczne oraz zmieniają się procesy informacyjne i edukacyjne. Wyzwaniem jest dostosowanie bibliotekarstwa do nowych okoliczności zewnętrznych i wewnętrznych, będzie to jednak możliwe tylko wtedy, kiedy bibliotekarze będą mieli lepsze kwalifikacje i będą realizowali założenia kształcenia przez całe życie. Postulowano, że biblioteki przyszłości to centra informacji i wiedzy oraz miejsca spotkań. Osiągnięcie tych założeń będzie możliwe, jeżeli budynki i wnętrza będą atrakcyjnymi i nowoczesnymi przestrzeniami, a ich zasób będą stanowiły różnorodne zbiory biblioteczne i multimedia. Szczególną uwagę zwrócono na zagadnienia digitalizacji zbiorów i ich nowoczesnych form prezentacji, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi przy tworzeniu kolekcji zbiorów specjalnych oraz ekspozycji materiałów, których nie poddaje się digitalizacji.

Spotkania w ramach Kongresu były okazją do poznania problemów, ale i osiągnięć bibliotek w poszczególnych krajach. Oceniając polskie biblioteki, z perspektywy międzynarodowej, można stwierdzić, że wiele rzeczy zostało już osiągniętych, są jednak jeszcze obszary, nad którymi należy sukcesywnie pracować. Natomiast polscy bibliotekarze są skromną społecznością, podejmują wiele ciekawych inicjatyw, nie potrafią się jednak tym chwalić.

Zaprzeczając temu ostatniemu stwierdzeniu, warto dodać, że w lipcu Biblioteka Kraków została pełnoprawnym członkiem IFLA należącym do dwóch sekcji – bibliotek publicznych oraz bibliotek metropolitalnych.

Paulina Knapik

Filia nr 56
Oddział dla Dzieci i Młodzieży
os. Zgody 7
tel. 12 642-16-43

„Gry nie tylko matematyczne...” – godz. 17.00

Rozgrywki dla dzieci w wieku 8–11 lat w gry planszowe uczące kreatywnego i logicznego myślenia.

Filia nr 21
Wypożyczalnia Dla Dorosłych
ul. Królewska 59
tel. 797-301-021

„Fotograficzny Dyplom Wiśnickiego Plastyka – wernisaż wystawy” – godz. 18.30

Wernisaż wystawy fotografii uczniów Liceum Plastycznego im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu. Podczas spotkania uczestnicy porozmawiają o sztuce i technice fotografii, a także dowiedzą się, jak sposób kadrowania wpływa na jakość zdjęcia.

► 16 października

Filia nr 4
ul. Bobrowskiego 11
tel. 12 412-76-91

„Mój kochany zwierzyniec” – godz. 10.00

Zapraszamy na spotkanie z Ewą Stadtmüller autorką książek dla dzieci. Krakowska pisarka zaprezentuje swoje książki z wierszykami i opowiadaniem o zwierzętach.

► 17 października

Filia nr 48
os. Boh. Września 26
tel. 12 645-95-27

„Jesienne bajdurki” – godz. 10.30

Biblioteka zaprasza na zajęcia dotyczące jesieni, podczas których uczestnicy wysłuchają opowiadań o tej porze roku, a także wykonają jesienny rysunek.

Filia nr 43
ul. Gen. Jasińskiego 32
tel. 797-024-002

„Książką czas zatrzymany” – godz. 11.00

Rozmowy przy herbacie. Spotkanie dla miłośników książek i nie tylko.

Filia nr 45
Oddział dla Dzieci
ul. Teligi 24
tel. 517-377-207

„Klub słuchającego malucha” – godz. 17.00

Głośne czytanie książek dla dzieci do lat 6 oraz gry i zabawy z udziałem rodziców. Zajęcia realizowane w ramach projektu *Festiwal Magia czytania z Fundacją PZU*.

Filia nr 49
os. Tysiąclecia 42
tel. 12 648-50-69

„Eko-sztuka” – godz. 17.00

Zajęcia edukacyjne o kulturze dla dzieci w wieku przedszkolnym. Dzieci poznają świat sztuki oraz wykonują prace z materiałów recyklingowych.

Filia nr 21
Czytelnia Naukowa
ul. Królewska 59
tel. 797-301-022

„Krakowska Książka Miesiąca” – godz. 18.00

Wręczenie nagrody dla autora Krakowskiej Książki Miesiąca za październik 2017. Z prof. Wojciechem Ligęzą rozmawiał będzie dr Stanisław Dziedzic – dyrektor Biblioteki Kraków

► 18 października

Filia nr 8
ul. Brodowicza 1
tel. 12 412-49-55

„Przyjdź, zobacz, przeczytaj” – w godzinach otwarcia biblioteki
Zapoznanie dzieci z pracą biblioteki publicznej. Przedstawione zostaną: dział dla dzieci, układ książek na półkach, zasady zapisu oraz regulamin wypożyczania. Spotkanie będzie oparte na fragmentach książki *Jaś Czytalski w bibliotece*.

Filia nr 47
os. Dywizjonu 303/1
tel. 12 647-28-85

„My school” – godz. 17.00
Zajęcia językowe dla dzieci, podczas których poprzez zabawę uczestnicy będą uczyć się angielskich słówek. Na koniec każde dziecko wykona mini-projekt plastyczno-literacki prezentujący jego szkołę.

Filia nr 50
os. Kościuszkowskie 5
tel. 12 648-79-46

„Jesienne drzewa” – godz. 17.00
Warsztaty dla rodzin z dziećmi. Głównym tematem będzie jesień. W programie przewidziano czytanie jesiennych historii oraz wykonanie pracy plastycznej.

Filia nr 52
os. Na Stoku 1
tel. 12 645-29-52

„Żołędziowe ludki” – godz. 17.00
Warsztaty plastyczne dla dzieci wczesnoszkolnych. Z jesiennych skarbów przyniesionych przez dzieci wykonane zostaną zabawne ludziki i zwierzęta. Prosimy o przyniesienie kasztanów, żołędzi i szyszek.

Filia nr 56
Oddział dla Dorosłych
os. Zgody 7
tel. 12 644-40-72

„Środek Motka” – godz. 17.00
Zajęcia manualne dla seniorów, podczas których uczestnicy będą ozdabiali jesiennie liście.

► 19 października

Filia nr 20
ul. Opolska 37
tel. 797-301-027

„Moja mała Ojczyzna” – godz. 10.00
Zajęcia dla młodych czytelników rozwijające poczucie przynależności narodowej. Przewidziano pogłębianie wiadomości na temat własnego osiedla, miejscowości i kraju, wyrabianie szacunku do symboli narodowych. Tematem przewodnim będzie głośne czytanie wiersza *Władysława Bełzy Katechizm polskiego dziecka*.

Filia nr 7
al. Pokoju 33
tel. 12 414-26-01

„Impresje z Wyspiańskiego – wernisaż wystawy” – godz. 16.00
Wernisaż wystawy prac artystycznych, autorstwa członków Koła Malarskiego PZG, inspirowanych twórczością Stanisława Wyspiańskiego. 20 października

Filia nr 10
al. 29 Listopada 59
tel. 12 411-80-96

„Barwy jesieni” – godz. 10.30
Głośne czytanie dzieciom, zajęcia oparte na fragmentach książki *Tomasza Samojlika Żubr Pompik. Kolory jesieni*.

Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej RABKA FESTIVAL

W dniach od 12-15 lipca 2017 roku odbyła się czwarta edycja Międzynarodowego Festiwalu Literatury Dziecięcej Rabka Festival. Wśród mnóstwa zajęć i zabaw twórczych dla dzieci i młodzieży, pojawił się również specjalny program warsztatów dla dorosłych skierowany do nauczycieli, bibliotekarzy i rodziców.

Podczas tegorocznej edycji odbyły się 64 spotkania literackie i warsztatowe dla dzieci i dorosłych. Wśród gości pojawili się znakomici polscy i zagraniczni pisarze oraz teoretycy i praktycy literatury dziecięcej i młodzieżowej. Byli to m. in.: Alexander Steffensmeier, Sigute Chlebinskaite, Kristina Norvilaite, Anna Czerwińska-Rydel, Agnieszka Stelmazyk, Emilia Dziubak, Joanna Krzyżanek, Barbara Gawryluk, Marcin Szczygielski, Piotr Karski, Barbara Kosmowska, Rafał Kosik, Cezary Skrocki, Tomasz Samojlik, Nina Handzel-Karpus, Adam Wajrak, Łukasz Wierzbicki, Krystyna Chłonievska, Agnieszka Wolny-Hamkało, Katarzyna Ceklzar i wielu innych. Największą gwiazdą Festiwalu była autorka książek o Tsatsikim Moni Nilsson.

Zajęcia dla dzieci to przede wszystkim twórcza praca z książką oraz synestezja literatury i innych form plastycznych. Wśród atrakcji znalazło się również miejsce na grę terenową, warsztaty lalkarskie, drukarskie, frotażu, ceramiczne, ilustratorskie, książkowo-botaniczne, a nawet literacko-kraiewieckie. Program dopełniły liczne wystawy, projekcje filmowe, spotkania autorskie oraz głośne czytanie książek w Parku Zdrojowym w wykonaniu znanych aktorów. Goście festiwalu odwiedzili także dzieci w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie-Prokocimiu oraz Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Rabce.

Program dla dorosłych obejmował część wykładową i warsztatową. Wystąpienia praktyków i ekspertów dotyczyły nowych mediów w promocji czytelnictwa, literatury fantastycznej i biograficznej dla dzieci i młodzieży, fabularyzowanych gier planszowych, nowych form literatury (lepoprello, picture books), a także sposobów zachęcania dzieci do czytania praktykowanych w Szwecji. Wśród prelegentów znaleźli się: Anna Czabanowska-Wróbel, Sylwia Żółkiewska, Marcin Szczygielski, Anna Maria Czernow, Anna Czerwińska-Rydel, Tomasz Majkowski, Biserka Čejović, Tomasz Samojlik, Joanna Krzyżanek, Moni Nilsson, Olga Szmidt oraz Barbara Gawryluk. Program dla dorosłych zakończyły warsztaty Sylwii Żółkiewskiej dotyczące aplikacji i gier mobilnych w bibliotece, takich jak: Magisto, StopMotion, Pstryk Komiks, Memgenerator i wiele innych.

Organizatorem Festiwalu była Agencja Promocyjna OKO, przy współudziale Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rabce-Zdroju. Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej Rabka Festival to czas pomysłów i inspiracji, które warto wykorzystać w propagowaniu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Jolanta Oleksa

Kalendarium krakowskie

3.10.1933 – Marszałek Polski Józef Piłsudski został Honorowym Obywatel Miasta Krakowa.

3.10.1879 – odbyło się uroczyste otwarcie odnowionego gmachu Sukiennic, które w XVII i XVIII w. stopniowo popadały w ruinę. Autorem i wykonawcą projektu renowacji był Tomasz Pryliński, który poniekąd uratował obiekt przed wyburzeniem. W takiej postaci Sukiennice krakowskie funkcjonują do dzisiaj.

5.10.1965 – oddano do użytku Miasteczko Studenckie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

6.10.1946 – powstała Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.

7.10.1879 – Uchwałą Rady Miasta zostało powołane Muzeum Narodowe w Krakowie.

7.10.1905 – w Krakowie zainaugurowała działalność kabaret literacki „Zielony Balonik”.

12.10.1844 – wmurowano kamień węgielny pod budowę dworca kolejowego Kraków Główny.

13.10.1847 – otwarto dworzec Kraków Główny i linię kolejową do Mysłowic.

14.10.1915 – w Chabówce urodził się Jerzy Bandura (zmarł w Krakowie 19.10.1987) – rzeźbiarz, grafik, medalier, twórca drzeworytów i ekslibrisów oraz monumentalnych rzeźb i pomników, uczeń Xawerego Dunikowskiego. Związany z krakowską Grupą Dziewięciu Grafików. Przez lata (od 1947 r.) był wykładowcą w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

16.10.1978 – arcybiskup metropolita krakowski kardynał Karol Wojtyła został wybrany na papieża jako pierwsza osoba spoza Włoch od 456 lat, przyjmując imię Jan Paweł II.

17.10.1781 – zainaugurował działalność Teatr Stary w Krakowie. Teatr powstał z inicjatywy posła Feliksa Oraczewskiego i warszawskiego aktora Mateusza Witkowskiego, który został pierwszym dyrektorem teatru. Przedstawienia odbywały się w budynku Pałacu Spiskiego przy Rynku Głównym. Pierwszy spektakl odbył się 20 października tego roku, a była to komedia Aleksandra Ferriere'a *Trzewiczki morderowe albo Szewcowa niemiecka*.

18.10.1558 – król Zygmunt II August zainicjował pierwsze międzynarodowe połączenie pocztowe między Krakowem a Wenecją. Ta data jest uważana za początek działalności poczty na ziemiach polskich.

18.10.1815 – podczas Kongresu Wiedeńskiego utworzono Wolne Miasto Kraków, które było półdemokratyczną republiką posiadającą własną konstytucję wzorowaną na Kodeksie Napoleona. Kuratelę nad Wolnym Miastem Kraków sprawowały trzy mocarstwa Rosja, Prusy i Austria. Państwo to trwało do 1846 r.

20.10.1919 – Naczelnik Państwa Józef Piłsudski dokonał uroczystego otwarcia Akademii Górniczej w Krakowie (obecnej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica). Uroczystość odbyła się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pierwszym urzędującym rektorem uczelni został prof. Antoni Hoborski.

21.10.1893 – zainaugurował działalność Teatr Miejski w Krakowie (obecnie Teatr im. Juliusza Słowackiego). Podczas pierwszego spektaklu zaprezentowano utwory Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Aleksandra Fredry. Pierwszym dyrektorem teatru został Tadeusz Pawlikowski.

25.10.1823 – zakończono usypywanie Kopca Tadeusza Kościuszki w Krakowie. Sypanie kopca rozpoczęto 15 września 1820 r. na mocy decyzji Senatu Rządzącego Wolnego Miasta Krakowa.

25.10.1899 – otwarto linię kolejową Kraków-Zakopane

26.10.1916 – w Krakowie przy ul. św. Jana 6 otwarto Kino „Sztuka” – najstarsze działające kino w Krakowie. Obecnie funkcjonuje pod nazwą Krakowskie Centrum Kinowe Ars, z wejściem od ul. św. Tomasza

26.10.2002 – w Krakowie oddano do użytku Most Wandy.

Opracowała: M. Kosmala

Filia nr 45
Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa
ul. Teligi 24

tel. 797-024-019

„Młodopolski Kraków” – godz. 10.30

Wykład Krystyny Maśnik o cyganerii krakowskiej z przełomu XIX i XX wieku. Spotkanie dla seniorów.

Filia nr 40
ul. Łużycka 55
tel. 517-377-210

„Wieczór poetycki Ireny Kaczmarczyk” – godz. 19.00

Wieczór poetycki Ireny Kaczmarczyk – absolwentki Uniwersytetu Jagiellońskiego, językoznawczynie, pedagoga, bibliotekoznawczynie i animatorki kultury. Poetka należy do Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. Mieszka w Krakowie. Pracowała w Bibliotece Jagiellońskiej, Instytucie Języka Polskiego (PAN) i w XXIX Liceum Ogólnokształcącym im. K. Kieślowskiego w Krakowie. Wieczór poezji Ireny Kaczmarczyk połączony będzie z wernisażem wystawy Szymona Nowaka *Na szkle malowane*. Spotkanie uświetni recital skrzypcowy siostr Adach.

Filia nr 40
ul. Łużycka 55
tel. 517-377-210

„Na szkle malowane” – godz. 19.30

Szymon Nowak to absolwent XXIX Liceum Ogólnokształcącego im. K. Kieślowskiego w Krakowie oraz Krakowskiej Szkoły Artystycznej. Ma na swoim koncie kilka wystaw indywidualnych i zbiorowych, chętnie angażuje się w akcje i projekty artystyczne lokalnego środowiska. Wernisaż połączony z wieczorem poetyckim Ireny Kaczmarczyk.

► 21 października

Filia nr 45
Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa
ul. Teligi 24

tel. 797-024-019

„Noc Listopadowa” – godz. 10.00

Pokaz zarejestrowanego na DVD przedstawienia Narodowego Starego Teatru: *Noc listopadowa* Stanisława Wyspiańskiego w reżyserii Andrzeja Wajdy. Spotkanie adresowane do seniorów.

► 23 października

Filia nr 48
os. Boh. Września 26
tel. 12 645-95-27

„Bajeczki z biblioteczeki” – godz. 10.00

Spotkanie dla maluchów, które pierwszy raz odwiedzają bibliotekę. Młodsi czytelnicy dowiedzą się, co ciekawego można robić w bibliotece, co to znaczy być czytelnikiem.

► 24 października

Filia nr 43
ul. Gen. Jasińskiego 32
tel. 797-024-002

„Młodopolski Kraków” – godz. 11.00

Wykład Krystyny Maśnik o cyganerii krakowskiej z przełomu XIX i XX wieku. Spotkanie dla seniorów.

Filia nr 21
Czytelnia Naukowa
ul. Królewska 59
tel. 797-301-022

„Gry planszowe dla dużych i małych” – godz. 17.00–20.00

Spotkania dla miłośników gier planszowych. Dostępne gry: *Jenga, Dobble, Bang! Gra kościanna, Jungle Speed, Dixit, Carcassone, Geniusz, Pociągi Europa, Kurze Wojny, Zemsta Lisów, 6. Bierze, Tik... Tak... Bum!, Terra*.

16.10.1976 – na krakowskim Placu Jana Matejki odsłonięto replikę zniszczonego w czasie II wojny światowej przez Niemców Pomnika Grunwaldzkiego. Autorem współczesnej rzeźby jest prof. Marian Konieczny. Pomnik Grunwaldzki wzniesiono w 1910 r. z okazji 500. rocznicy bitwy pod Grunwaldem. Pomnik ufundowany został przez Jana Ignacego Paderewskiego a jego autorami byli Antoni Wiwulski i Franciszek Black.

Filia nr 45
Oddział dla Dzieci
ul. Teligi 24
tel. 517-377-207

„Klub słuchającego malucha” – godz. 17.00

Głośne czytanie książek dla dzieci do lat 6 oraz gry i zabawy z udziałem rodziców. Zajęcia realizowane w ramach projektu *Festiwal Magia czytania z Fundacją PZU*.

► 26 października

Filia nr 7
al. Pokoju 33
tel. 12 414-26-01

„Warkocz królowy Wisetki” – godz. 9.00

Przedstawienie teatralne oparte na motywach legendy *Marty Juzy-Jakubowskiej* o pochodzeniu nazwy rzeki Wisły. Zapraszamy dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

Filia nr 14
ul. Ugorek 14
tel. 12 417-17-15

„Recykling przedszkolaka” – godz. 10.00

Zajęcia dla dzieci przedszkolnych, podczas których przedstawione zostaną podstawowe zasady recyklingu i segregacji śmieci.

Filia nr 20
ul. Opolska 37
tel. 797-301-027

„Poznajemy pechowego nosorożca” – godz. 10.00

Głośne czytanie fragmentów książki *Leszka Kołakowskiego Kto z was chciałby rozweselić pechowego nosorożca*. Przewidziano pogadankę na temat możliwości realizacji własnych marzeń, przyjaźni i pomocy innym.

Filia nr 55
os. Teatralne 25
tel. 12 644-40-46

„Nasze kochane kundelki” – godz. 10.00

Z okazji Dnia Kundelka dzieci w wieku przedszkolnym wezmą udział w spotkaniu poświęconym ulubionym pupilom. Dowiedzą się, jak należy się nimi opiekować, co lubią robić i jakie zabawy kochają najbardziej.

Filia nr 20
ul. Opolska 37
tel. 797-301-026

„Los zyskany, czy stracony?” – godz. 15.00

Dyskusja czytelnicza na podstawie powieści *Stefana Chwina Złoty Pelikan*.

Filia nr 48
os. Boh. Września 26
tel. 12 645-95-27

„Spotkanie z autorką Magdaleną Witkiewicz” – godz. 17.00

Magdalena Witkiewicz to znana autorka powieści dla dzieci i dla dorosłych. W 2008 roku wydała swoją pierwszą książkę pt. *Milaczek*, kolejne pozycje *Panny roztropne*, *Opowieść niewiernej*, *Szkola żon*, *czy Szczęście pachnące wanilią* okazały się bestsellerami. Prywatnie jest bibliofilką, lubi czytać dużo i różnorodnie.

► 27 października

Filia nr 10
al. 29 Listopada 59
tel. 12 411-80-96

„Každy może zostać bohaterem” – godz. 10.30

Głośne czytanie dzieciom, zajęcia oparte na fragmentach książki *Barbary Gawryluk Mali bohaterowie*.

Filia nr 8
ul. Brodowicza 1
tel. 12 412-49-55

„Bajeczki ze śmiechu becзки” – godz. 11.00

Spotkanie z autorem bajek dla dzieci *Wiesławem Drabikiem*. Twórca opowieści o początkach swojego pisarstwa, przeczyta fragmenty niezwykle we-

Czy na Brackiej można spotkać Michała Zabłockiego?

Nie ma osób, które nie znają piosenek takich jak „Bracka” Grzegorza Turnaua czy „Maszynka do świerkania” Czesława Mozila. Autorem tych tekstów jest Michał Zabłocki.

Urodził się w Warszawie, gdzie dorastał. Jego rodzice to aktorka Alina Janowska oraz sportowiec i architekt Wojciech Zabłocki. Ukończył studia na wydziale Polonistyki UW oraz na wydziale reżyserii PWSFTviT w Łodzi. W latach młodzieńczych poszedł w ślady ojca i uprawiał szermierkę (szabla), co kilkakrotnie zaowocowało m.in. uzyskaniem tytułu indywidualnego i drużynowego mistrza Polski w tej dyscyplinie. Nawet na mistrzostwach świata juniorów w szermierce udało mu się zająć szóste miejsce.

W stolicy podjął pracę jako reżyser reklam telewizyjnych. Odnosił sukcesy w zawodzie, jednak świat literacki nie dawał mu się zapomnieć. W roku 1993 został nagrodzony w plebiscycie *Muzycznej Jedynki* w kategorii najlepszy tekst roku za piosenki: „Cichosza” Grzegorza Turnaua i „Zaklęcie, czarowanie” Anny Szałapak. W końcu zdecydował się porzucić stolicę na rzecz Krakowa i pisania. Kiedyś decyzyjnie swoją tłumaczył, że dla „...Aury. Ludzi. Odpowiedniego towarzystwa. Niekoniecznie tego z dużej litery. W Warszawie jest odrobinę większa nerwica. I ja jej ulegałem. Tu jest troszkę spokojniej. Oczywiście nie wszędzie. Czasami wydaje mi się, że żeby zacząć tworzyć naprawdę, powinienem poszukać jeszcze spokojniejszych rejonów. Ale oprócz tego chodziło o kilka osób. Dosłownie kilka” [z wywiadu dla miesięcznika *Kraków*, który przeprowadziła Elżbieta Wojnarowska]. W Krakowie napisał kolejne teksty piosenek dla Grzegorza Turnaua, Czesława Mozila, Agnieszki Chrzanowskiej, Jacka Wójcickiego i wielu innych. Współpracuje z *Piwnicą pod Baranami*, ze sceną „Alchemia”, z *Operą Krakowską* oraz teatrami.

Wydał kilkanaście tomików poezji. Ostatni pt. „Janowska” poświęcił całkowicie swojej matce. Swojej działalności poetyckiej nie zamyka tylko w wersjach papierowych. Jak sam mówi podczas rozmowy o twórczości i książkach: „[...] książka była dla mnie zbyt statyczna i uważałem, że pewne rzeczy trzeba dopracować w kontakcie z ludźmi”. Był to jeden z powodów stworzenia przez niego Programu Rewolucji Poetyckiej „Multipoezja”. „Książka szczególnie dla autorów młodych, początkujących nie jest dobrym sposobem na zaistnienie. Dobrze jest stawiać pierwsze kroki np. w internecie czy w indywidualnych pomysłach na kontakt z odbiorcą. Bo po skróceniu tego dystansu jest możliwa szybka weryfikacja odbioru”. Mimo to dostrzega jaką wartość pełni obecnie: „[...] książka zostanie. Będzie mia-

ła swoją funkcję i myślę, że to będzie nie tylko funkcja archiwizacyjna[...], ale też rola w sensie wydarzenia artystycznego[...] i to widać szczególnie mocno poprzez pewne nagromadzenie czytelnictwa przy premierach książek”. W ramach „Multipoezji” powstało wiele nowatorskich inicjatyw. Jedną z ciekawszych to „Wiersze na murach”. W roku 2002 w Krakowie na fasadzie kamienicy przy ul. Brackiej Michał Zabłocki rozpoczął projekcję „366 wierszy w 365 dni”. Była to światowa premiera emitowanej na murze poetyckiej książki. Codziennie jeden wiersz, który zmuszał przechodniów do refleksji. Akcja autorska stała się obecnie akcją międzynarodową. A to nie wszystko, kolejne inicjatywy to: *Wiersze chodnikowe*, *Wiersze pisane online*, *Wiersze na zamówienie*, *Program telewizyjny „Telepoemat”*, *Dyskusyjne Kluby Czytelnicze* czy wielojęzyczny portal poetycki *Emultipoetry.eu*.

Michał Zabłocki nie tylko pisze i promuje poezję, ale też prowadzi zajęcia edukacyjne. Wykłada studium *Literacko-Artystyczne* przy Wydziale Polonistyki UJ, a od 3 lat piastuje stanowisko prezesa *krakowskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich*.

Dzięki Michałowi Zabłockiemu poezja nie jest zamknięta w papierowej książce, wychodzi na ulicę, szuka odbiorców i znajduje ich, wykorzystując przy tym współczesne media i niestandardowe formy przekazu. Samego poetę można okazjonalnie zobaczyć na ul. Brackiej, bo tam od 15 lat prowadzi projekcję wierszy na murach. W Krakowie najlepiej czuje się w okolicy Placu na Stawach, gdzie obecnie mieszka.

Zapraszam zainteresowanych poezją na stronę internetową „*Poemat. Słowa na wagę*” Michała Zabłockiego. Polecam najnowsze jego dzieła: tomik „*Janowska*” oraz *Śpiewogra o Królowej Bonie* (premiery na jesień). Natomiast w *Bibliotece Kraków* można już dziś wypożyczyć dwa tomiki wierszy: „*Pustka w środku*” (Filia 34, ul. Borsucza 12) oraz „*100 krótkich wierszy = short poems*” (Filia 21, ul. Królewska 59).

Ludmiła Guzowska

fol. Krzysztof Lis

Janowska w 33 wierszach

Najnowszy tomik Michała Zabłockiego pt. *Janowska* to rodzajem książki biograficznej wierszem pisanej, w całości poświęconej wielbionej matce – Alinie Janowskiej znanej aktorce filmowej i teatralnej – gwiazdzie wielu telewizyjnych seriali, łączniczce Powstania Warszawskiego, wielokrotnie nagradzanej i honorowanej odznaczeniami państwowymi, która od 2013 roku wycofała się z życia publicznego, gdyż cierpi na chorobę Alzheimera. W domu znajduje się pod troskliwą opieką męża Wojciecha Janowskiego oraz rodziny.

Relacje matki z synem w obliczu choroby nabierają nieco innego wymiaru – od powrotów syna do swojego dzieciństwa po przywoływanie młodości matki. Michał Zabłocki we właściwy sobie sposób, nieco refleksyjnie, ale też z humorem opisuje to, co zostało w jego pamięci z czasów, kiedy matka była dla niego najważniejsza. Dziś, kiedy sam jest już ojcem, spogląda na „metody wychowania” z mieszanką sentymentu, zrozumienia i „przymrużeniem oka”.

Z wiersza *Szanowni Państwo* otwierającego tomik dowiadujemy się, że poeta spełnił marzenie matki, by zaistniała w poezji.

To bardzo osobisty zbiór wierszy, z których poznajemy zarówno relacje rodzinne, jak i osobowość aktorki, matki perfekcjonistki (*Nigdy mi się nie uda do Ciebie doskoczyć*), dla której wielkim autorytetem był ojciec, który umiał robić wszystko – wiersz *Tata Aliny umiał robić buty*:

„Tata Aliny tak był dla niej wielki
tak wrył się w pamięć przez te wszystkie
lata

że być nie chciała nigdy sama sobą
ale wyłącznie i zawsze jak tata”

Klimaty dzieciństwa Aliny Janowskiej zawarte są w utworze *Matka jako dziecko*. Syn podąża drogami matki wśród pól Wileńszczyzny po białoruskiej stronie, dawni sąsiedzi wskazują gdzie stał dworek, stajnia, stodoła i neogotycki kościół, który przetrwał. Uroki krajobrazu zachwycają „Piasek i rzeczka, wierzby, dęby, buki niewiarygodnie piękna okolica” dalej poeta odwołuje się do inwokacji *Pana Tadeusza i Stepów Akermańskich* Mickiewicza.

W tomiku odnajdujemy też odniesienie do kolejnego wielkiego poety Zbigniewa Herberta. Michał Zabłocki cytuje jego słowa i nadaje jednemu z wierszy tytuł *Ocalałaś nie po to aby żyć*, w którym nawiązuje do „Przesłania Pana Cogito”, gdzie w przewrotny sposób obrazuje moralny kregosłup matki.

W wierszu *Idzie Ala polem* poeta odnosi się do XIX-wiecznej pieśni *O żołnierzu tułaczku*, która nawiązuje z kolei do Stefana Żeromskiego:

„Idzie Ala polem
Idzie Ala lasem”

W kluczowym wierszu *Każdy ma taką matkę na jaką zasłużył* poeta ukazuje obrazy matki zdrowej, silnej, nieprzeniknionej, której trzeba było „zdrzeć wiele złotych masek”, by „dokopać się do głębszej Aliny”, co też umożliwiła dodatkowo choroba i odkryć, że ma wspaniałą matkę.

Apoteoza matki zawarta jest w wierszu *O Matko Święta*, w którym przyrównuje ją do madonny Królowej Polski.

Matka nabiera cech ikony – matki czulej, ale też dostojnej, ikony nieruchomej w warstwie postrzeganej, lecz pełnej nieodgadzionych myśli. Ikony-matki, do której zwraca się syn w formie litanii czy antyfony. Choroba Aliny jest dla syna Michała punktem poetyckiego odniesienia – Alina obecna i nieobecna, Alina profanum i Alina-sacrum. Nawiązaniem do charakterystycznych przedstawień ikonograficznych jest także warstwa graficzna tomiku – wykonane przez Agatę Dębicką portrety aktorki – kolorowy wyrazisty i rozmyty w subtelnych szarościach symbolicznie ukazujący dwie twarze. Na okładce i w środku pojawiają się także rysunki dmuchawców w różnych fazach puchu kielichowego od pełnego do coraz bardziej szczątkowego, aż do pojedynczego nasionka latawca. To symbol kruchości i ulotności, wolności i przemijania.

Tomik zamyka kolejny osobisty wiersz *Nie chciałbym być posądzany*, zawierający zwierzenia i intencje, aby matka była dumna z syna i jego wierszy

„Mówiłabyś: popatrzcie jakiego mam
syna pisze moją legendę
odmraża mnie w dłoniach”

Jak pisze sam autor
„Ta książka powstała z myślą o rodzinach wielu innych osób chorych na nie-pamięć”,

ale też z myślą o sobie samym, bo „sztuką jest przekuć swoje własne kłęski / w kolejne sukcesy Aliny Janowskiej”.

Premiera książki wydanej przez Wydawnictwo Czuły Barbarzyńca miała miejsce 19 czerwca tego roku w Warszawie, a 22 czerwca w Bibliotece Kraków w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” – wiersze zaczerpnięte z tego tomiku zaśpiewali Grzegorz Turnau i Czesław Mozil.

Barbara Zajączkowska
Marta Półtorak

Zabłocki Michał, *Janowska*, Warszawa: Wydawnictwo Czuły Barbarzyńca Press, 2017.

sołych i pouczających bajek, a także zachęci dzieci do współuczestniczenia w spotkaniu poprzez kończenie rozpoczętych przez niego rymowanek.

21. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie EXPO Kraków

Dziecięca Strefa Warsztatowa A68

ul. Galicyjska 9

„Książka obrazkowa, nową formą pracy z czytelnikiem” – godz. 12.00–14.00

W ramach 21. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie Biblioteka zaprasza na warsztaty skierowane do dzieci w wieku 7–10 lat, podczas których zaprezentowana zostanie idea książek obrazkowych. Uczestnicy na podstawie książki *Tomasza Samojlika Pikotek chce być odkryty* będą opowiadali historię zwierząt mieszkających w lesie. Następnie będą tworzyli książkę obrazkową z własną historią.

Zapisy mailowe pod adresem metodyczny@biblioteka.krakow.pl
Ilość miejsc ograniczona.

21. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie EXPO Kraków

Sala Lwów A

ul. Galicyjska 9

„Biblioteka Kraków wobec wyzwań współczesności”

– godz. 14.00–14.50

Panel branżowy dla bibliotekarzy i osób zainteresowanych poświęcony Bibliotece Kraków, jako nowej instytucji kultury na mapie Krakowa. Biblioteka Kraków powstała 1 stycznia 2017 r. w wyniku połączenie czterech samodzielnych bibliotek dzielnicowych – Podgórskiej, Nowohuckiej, Krowoderskiej i Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej. Celem będzie prezentacja nowych funkcji biblioteki publicznej wobec wyzwań społeczeństwa XXI wieku. W programie: założenia programowe nowej instytucji, sieć bibliotek i ich oferta; scalenie systemów bibliotecznych oraz zdalne usługi, działalność kulturalno-edukacyjna i promocyjna wydarzeń, działalność wydawnicza.

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11

tel. 797-301-003

„Odbite w wodzie” – godz. 18.00

Najnowszy tomik Marka Wawrzyńskiego został przetłumaczony na język japoński. W czasie spotkania zostanie czytany dwujęzycznie – przez autora po polsku i przez tłumacza po japońsku. Oryginalne zapisy wierszy w alfabecie japońskim będą stanowiły tło spotkania.

► 28 października

21. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie EXPO Kraków

Dziecięca Strefa Warsztatowa

ul. Galicyjska 9

„Książka obrazkowa, nową formą pracy z czytelnikiem” – godz. 14.00–16.00

W ramach 21. Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie Biblioteka zaprasza na warsztaty skierowane do dzieci w wieku 7–10 lat, podczas których zaprezentowana zostanie idea książek obrazkowych. Uczestnicy na podstawie książki *Tomasza Samojlika Pikotek chce być odkryty* będą opowiadali historię zwierząt mieszkających w lesie. Następnie będą tworzyli książkę obrazkową z własną historią.

Zapisy mailowe pod adresem metodyczny@biblioteka.krakow.pl
Ilość miejsc ograniczona.

► 30 października

Filia nr 20

ul. Opolska 37

tel. 797-301-026

„W krainie łagodności” – godz. 16.00

Finisaż wystawy obrazów *Zofii Szprynca*. Autorka prac malarskich jest samoukiem, jej obrazy prezentowane były na różnych przeglądach i wystawach. Oprócz malarstwa lubi podróże i działkę, z której czerpie inspiracje. Wystawa będzie trwać od 6–30 października.

Michał Zabłocki – wiersze

Częściowe zaćmienie słońca w drodze na wyspę Symi

Bijąc pianę na falach kopytami spłoszone
Sarny dziki jelenie wystraszone spod rufy
Wyskoczywszy w popłochu popędziły przed łodzi
Nagą burtą spieczoną w słonecznej powodzi

Dopływając do wyspy znowu oczom nie wierzyć
Ale wątpić we wszystko każe rozum skrzydlaty
Bo wśród drzew w środku lasu galopują delfiny
Korzystając ze swoich dobrodziejstw utraty

Nic już nie jest tak pewne jak zdawało się przedtem
Nawet noc gdy przychodzi w środku dnia mnie nie zdziwi
Wszystko jasne: gdy ciemność choć w części zapada
W cały świat swój na nowo uwierzyć wypada

Aleksander w Dionie

Jestem marnym poetą, Aleksandrze.
Nie mogę zebrać myśli,
odkąd wiem, że tu, w Dionie,
uprosiłeś Wszechmocnego Boga,
żeby dał ci dotrzeć do Indii.
Popatrz, jak precyzyjnie trzeba ważyć słowa.
Nie wystarczy chlapanąć językiem.
Na przykład ty.
Zapomniałeś poprosić o szczęśliwy powrót

Starożytni

Starożytni to znaczy niebylejacy
Nie robili niczego z plastiku
Wcześniej odrzucili samochody
Zdeterminizowali swoje miasta

A przecież musieli tak wiele naprawić:
Oczyścić brudne oceany
Zredukować liczbę ludności
Zlikwidować wysypiska śmieci

Doceniono to dosyć szybko
Zaczęto zatrudniać starożytnych
Na coraz wyższych stanowiskach
W administracji i urzędach centralnych

Ściąga się ich z drugiego końca
Podpisuje kontrakty na wieczność
Nikt się tak dobrze nigdy nie miał
Jak starożytni tu i teraz

O zachodzie słońca na wyspie Nissyros

Bogowie bywają kapryśni
Nierzadko przyjmują ofiary
To nie to nie – kręcą dzisiaj nosem
Napisz coś o nas bo w przeciwnym razie
Dajemy słowo nie usniesz spokojnie
Masz pół minuty do zachodu słońca

Doprawdy trudno wytrzymać z bogami
Kozłem ofiarnym trzeba się urodzić

fot. Krzysztof Lis

Tilos

Tu jest wiek piąty
Tu jest wiek żelaza
Najgorszy z wszystkich
Najbardziej ponury

Żeby tu przeżyć
Masz mieć twardą skórę
Żeby żyć dobrze
Musisz wyjść ze skóry

Wiek spiżu leży
Całkiem niedaleko
Wiek bohaterski
Dwie godziny promem

A na wiek srebrny
Możesz sobie patrzeć
W dobrą pogodę
Z tarasu za domem

Ale wiek złoty
Jest nieosiągalny
Przynajmniej tutaj
I przynajmniej teraz

Kto się nie rodził
Niech tu się nie rodzi
Ten kto nie umarł
Niech tu nie umiera

Pamięć na Tilos

Nie ma już tej steli
Nie ma tego grobu
Nikt tutaj w ogóle ciebie nie pamięta

Erinna Erinna
Tak była tu taka
Miała cztery kozy
Zmarła w zeszły czwartek

Popatrzcie popatrzcie tutaj stał jej dom
Całkiem się rozleciał już w starożytności
Mur wkoło ogrodu trzeba by odkopać
A do teraz rodzi ta zdziczała figa

Warlaam na Meteoronie

Brat Michalis do ojca Warlaama:
Co się tyczy miłości bliźniego,
myślę, że aby kochać tak samo wszystkich ludzi
nie można nikogo wyróżniać
i kochać go jeszcze bardziej.

Ojciec Warlaam do brata Michalisa:
Błądzisz, bracie.
Każdego trzeba wyróżniać
i kochać jeszcze bardziej.

Poetycki konkurs Nocy Poezji

Od lat krakowskim Nocom Poezji towarzyszy Konkurs im. Anny Świrszczyńskiej na Książkowy Debiut Poetycki. Pomysłodawcą konkursu i przewodniczącym jury dotychczasowych edycji konkursowych jest Bronisław Maj. Laureatką tegorocznej, już czwartej, edycji konkursu została Beata Bronakowska-Sanak. Nagrodzona książką „Proś o kolor” ukazała się w krakowskim Wydawnictwie Universitas. Jurorów musiała ująć swoistą spójnością. W żaden sposób nie jest to zbiór wierszy. Raczej mamy do czynienia z poematem poetyckim. Tak nawiasem mówiąc, lektury którego nie sposób przerwać. Wiersze czyta się

z zapartym tchem, jak powtarzającą mantrę wciągającą z wersu na wers. Treść wierszy wciska czytelnika w fotel, zbliżając się momentami do niebezpiecznych rejonów. Wpełzamy w intymny świat autorki opowiadającej o miłości staczającej się ku kresowi. Jak ujął to we wstępie Bronisław Maj, „(...) To zapis pojedynczego losu, uczuć, przeżyć, doświadczeń Kobiecy – osnuty nade wszystko wokół doświadczenia macierzyństwa (ale i dziejów miłości – i jej klęski). To poetycki zapis oczekiwania, radości i lęku, euforii i rozpacz, żalu i niepokoju, czułości i goryczy, bólu i nadziei...”. Czytelnik, który odważy się podą-

żyć wersami poezji Beaty Bronakowskiej-Sanak, nie będzie żałował. Niebezpieczeństwo polega na tym, że po uważnej lekturze tej książki, świat uczuć i odczuć może być dla nas inny...

Gratulując Beacie Bronakowskiej-Sanak tak pięknego wyróżnienia w IV Konkursie im. Anny Świrszczyńskiej na Książkowy Debiut Poetycki, pragnę przypomnieć dotychczasowych laureatów tego konkursu, a byli nimi: Patryk Czarkowski za książkę „Precyzja roślin” (2015), Michał Banaszak za tom „Piosenka o rozpadzie” (2016). W pierwszej edycji konkursu jury nie przyznało nagrody.

Spacer z Ajzykiem

Lato w tym roku niepostrzeżenie przepływa gdzieś obok nas, przetacza się krakowskim lepkiem skwarem, ciężkimi wieczorami i rześkim rankiem budzi mieszkańców dźwiękiem młotów pneumatycznych, ogromnych koparek i innego ciężkiego sprzętu. Ktoś gdzieś podjął decyzję, że wiadukt między Dietla a Grzegorzeczką (w tym most z 1863 roku) uniesie więcej, niż dźwiga obecnie. Jeszcze jedna nitka torów – w sam raz, aby mieszkańcy kamienicy przy ulicy Bonerowskiej i Blich mogli dotknąć przejeżdżających pociągów nie wychylając się z okien.

Mój niemłody już złoty rower wytrwale unosi mnie codziennie rano w stronę Placu Jana Nowaka-Jeziorańskiego i po południu z powrotem

tut kahalny. Izaak Jakubowicz również był seniorem kahału niemal przez pół wieku. Prowadził różne interesy, ale głównym jego zajęciem było pożyczanie pieniędzy pod zastaw i na weksle, handel złotem, srebrem i jedwabiami w sklepie na Kazimierzu koło Starej Synagogi. Podobnie jak jego ojciec Jakub – Izaak również otrzymał przydomek „Bogaty” – mimo że w tamtych czasach na Kazimierzu bywali Żydzi znacznie majątniejsi od niego.

Według legendy – Ajzyk Jekeles ostatecznie skarb odnalazł, choć niezupełnie tam, gdzie się spodziewał. Z wdzięczności za to, że Bóg dał mu tak cenną wskazówkę, wybudował bóżnicę. Wybudował naprawdę – nie tylko w legendzie. Pozwolenie na bu-

fol. Krzysztof Lis

na mój Kazimierz. A wieczorem biorę córkę i psa, idziemy szukać zieleni. Planty Dietlowskie są brudne i hałaśliwe, więc wędrujemy dalej. Drogi prowadzące nad Wisłę bywają różne. Jedną z naszych wieszki śródkiem Kazimierza, przez Plac Nowy kierujemy się w stronę ulicy Jakuba. Moje dziecko patrzy na synagogę zamkniętą między ulicami: Jakuba, Izaaka i Kupa. Odczytuje z tabliczek nazwy ulic, jakby widziała je po raz pierwszy i czeka na opowieść: „Kupa, mamoo?” Tak. Wyraz „kupa” w średniowieczu oznaczał skarb gminy żydowskiej. Kazimierzanie mówią: na Kupie, o Kupie.

Idziemy dalej: „A kto to był ten Izaak, że aż miał swoją synagogę?” Według legendy Izaak Jakubowicz, a właściwie Ajzyk Jekeles, był biednym człowiekiem, któremu przysniło się, że odnalazł skarb. Śniąc usłyszał głos, który podpowiadał mu, że w mieście Pradze pod mostem, łączącym brzegi Wełtawy, odnajdzie skarb. W rzeczywistości, Izaak Jakubowicz pochodził z rdzennie krakowskiej żydowskiej rodziny Jakubowiczów i wcale nie był ubogi. Jego ojcem był Reb Jekele, nazywany Jakubkiem Bogatym, który pod koniec XVI wieku był seniorem gminy i członkiem komisji „rady siedmiu”, która opracowała sta-

dowę otrzymał od króla Władysława IV w dniu 30 kwietnia 1638 roku po burzliwej walce z ówczesnym proboszczem kościoła Bożego Ciała, księdzem Marcinem Kłoczyńskim. Proboszcz robił, co mógł, aby zapobiec budowie nowej synagogi na Kazimierzu. Argumentował, iż bóżnica miałaby się znaleźć zbyt blisko chrześcijańskich domów i mogło się zdarzyć, że ksiądz, niosąc ciało Jezusa Chrystusa, musiałby przejść obok świątyni żydowskiej, co wydawało mu się niestosowne. Protestował w tej sprawie również biskup krakowski – Jakub Zadzik.

Bóżnicę jednak wybudowano, na rzućie prostokąta, na skrzyżowaniu ulic Jakuba, Izaaka i Kupa. Co więcej – jakby na przekór kanonikom laterańskim i biskupowi – jest to największa synagoga kazimierska.

Podczas rozmowy dotarliśmy już nad Wisłę. Zostawiamy Kazimierz, biegnąc za spragnionym przygód psem w stronę Dąbia. Tam, gdzie „Plaża”, woda, trawa, leżaki i zimna lemoniada (nie dla psa).

Maria Mazur-Prokopiuk

Korzystałam z książki Bogusława Krasnowolskiego: *Ulice i place krakowskiego Kazimierza*, Kraków 1992.

NOC POEZJI w Bibliotece Kraków

10:00 – Filia nr 45 (Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa), ul. Teligi 24

„Poezja teatru. Teatr w bibliotece” pokaz zarejestrowanych na DVD przedstawień Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej, na który złożą się dwie inscenizacje dramatów Stanisława Wyspiańskiego „Sędziowie” w reż. Marii Spiss oraz „Klątwa” w reż. Barbary Wysockiej.

14:00 – Filia nr 56 (Oddział dla Dorosłych), os. Zgody 7
występ uczniów

„Kwiaty Stanisława Wyspiańskiego” wykład, występ uczniów, a następnie warsztaty inspirowane motywami z twórczości literackiej i plastycznej Stanisława Wyspiańskiego – witraże malowane na szkle oraz ozdabianie lnianych toreb na książki.

16:00 – Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3 (przed siedzibą główną Biblioteki Kraków)

„Po Krakowie śladami Wyspiańskiego” – rodzinna gra miejska. Uczestnicy otrzymają plan miasta, karty uczestnictwa oraz instrukcję. Celem gry będzie zachęcenie rodzin oraz grup znajomych do udziału w spacerze po Krakowie, podczas którego odwiedzą miejsca związane z życiem i twórczością Stanisława Wyspiańskiego. W każdym miejscu będą musieli wykonać zadanie. Ostatnim punktem będzie ponownie Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, na którym około godziny 19.00 nastąpi rozstrzygnięcie gry i wręczenie nagród.

17:00 – Filia nr 7, al. Pokoju 33

„Co nam w duszy gra?” – wystąpią współcześni poeci pod egidą Pawła Kuzory. Będzie to poetycka polemika z Wyspiańskim na temat relacji społecznych, obyczajów epoki, człowieka i jego systemu emocjonalnego. Wystąpią poeci oraz zespół muzyczny.

17:30 – Klub Pod Jaszczurami, Rynek Główny 8

„Wyspy Wyspiańskiego” – nowatorskie spojrzenie na sztukę Wyspiańskiego, wyrażone formą ubiorów oraz odpowiednio dobranym podkładem muzycznym. Pokaz mody realizuje firma Lucky Monday.

19:00 – Teatr 38, Rynek Główny 8

„Taniec z ziemią” – koncert poetycko-muzyczny oraz prezentacja wierszy i piosenek Józefa Barana przy akompaniamencie muzyki Andrzeja Zaryckiego. W koncercie wezmą udział: Poeta Beata Paluch, aktorka (wykonanie piosenek, czytanie wierszy), Walenty Dubrowski (fortepian), Michał Półtorak (skrzypce).

19:00 – Filia nr 21, ul. Królewska 59

„Okrawki prozy i zakamarki poezji. Spotkanie z Adamem Ziemiannem” – Adam Ziemiannin na przełomie lat 60. i 70. związany był z Wolną Grupą Bukowina. Wędrowni z zespołem i przyjaźń z jej legendarnym liderem, Wojtkiem Bellonem, opisał w wydanym niedawno tomie prozy „Okrawki. Opowieść o Isi, Wojtku Belonie i tamtym Krakowie”. O tej książce i wydanym tomiku poezji „Zakamarki” autor opowie podczas wieczoru poetyckiego. Podczas spotkania sylwetkę Poety przedstawi prof. Bolesław Faron, z kolei Wydawnictwo Edukator wystawi do sprzedaży książkę „Okrawki...” w promocyjnej cenie.

19:00 – Klasztor Augustianów, ul. Augustiańska 7, Kaplica św. Doroty

„Jakub Kosiniak. Audycja: Stanisław Wyspiański – wieszcz piąty” – wybór tekstów i muzyki – Jakub Kosiniak (aktor, współtwórca wielu audiobooków). Na audycję złożą się teksty poetyckie Stanisława Wyspiańskiego, a także kilka fragmentów listów do Lucjana Rydla; celem audycji jest wywołanie u współczesnego odbiorcy refleksji nad ponadczasowym znaczeniem tej twórczości. Tekstom towarzyszyć będzie muzyka, współcześnie z Wyspiańskim, tworzących kompozytorów polskich (Zygmunt Noskowski, Mieczysław Karłowicz, Karol Szymanowski).

19:30 – Plac Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3 (przed siedzibą główną Biblioteki Kraków)

„Cienie *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego” – widowisko, przygotowane przez zespół Teatru Otwartego TO na motywach dramatu „Wesele”. W oknach zabytkowego budynku Dworca Głównego PKP widz będzie obserwował cienie, rzucane przez specjalnie stworzone na potrzeby spektaklu lalki oraz rekwizyty i wsłuchiwał się w kwestie wygłaszane „zza kadru” przez aktorów. Całość dopełniona zostanie stosownym tłem muzycznym.

Liczymy, że w ten wyjątkowy wieczór wszyscy przekonają się, że twórczość Stanisława Wyspiańskiego jest ponadczasowa i po raz kolejny potwierdzi się ogólnie znana prawda, że dobrą poezję trzeba promować, by została doceniona i rozpowszechniona. Wstęp na wszystkie wydarzenia organizowane przez Bibliotekę Kraków jest bezpłatny. Szczegóły znajdą Państwo również na stronie internetowej www.biblioteka.krakow.pl

Krystyna Wicińska-Liwacz

Wystawa #dziedzictwo w MNK

foto: mat.pras.

22 czerwca 2017 r. w Muzeum Narodowym Gmachu Głównym w Krakowie miała miejsce niezwykle uroczystość otwarcia wystawy #dziedzictwo, z udziałem pary prezydenckiej – prezydenta Andrzeja Dudy wraz z żoną Agatą Kornhauser-Dudą. **„Wystawa „Dziedzictwo” niesie wielkie przesłanie. Chciałbym, aby przede wszystkim młodemu pokoleniu uświadomiła niezwykle wartość dziedzictwa i odpowiedzialność za nie”** – mówił prezydent podczas uroczystego wernisażu ekspozycji, która jest częścią obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości i została zrealizowana w ramach programu Niepodległa. Kuratorem wystawy jest dr hab. Andrzej Szczerski, historyk i krytyk sztuki, wykładowca i kierownik muzealnych studiów kuratorskich w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ze wstępu dr hab. A. Szczerskiego do przewodnika po wystawie *„Wystawa #dziedzictwo to głos w toczącej się dziś debacie na temat polskiej tożsamości [...] Najważniejszą tezą wystawy jest podkreślenie kulturowej ciągłości i odnajdywanie niezmiennych elementów narodowej tożsamości w znanych i nieznanych dziełach z różnych epok [...] Krakowska wystawa jest przede wszystkim świadectwem istnienia tytułowego dziedzictwa, które gotowe jest do odkrycia i przekazania prawdy na swój temat. To także „skarbnica pamięci”, do której wraca się, aby inspirować czasy nam współczesne, a przede wszystkim pozwalała się zastanowić, jakiego dziedzictwa jesteśmy spadkobiercami i w jaki sposób potrafimy dopisać kolejny rozdział w jego historii.”*

Na wystawie podziwiać można ponad 600 obiektów, wszystkie ze zbiorów MNK. Podzielono ją na cztery kategorie – geografia, język, obywatele i obyczaj, zajmuje parter i piętro w GG a na II piętrze znajduje się ikono-sfera. Kolekcja jest bogata i różnorodna – druki, miedzioryty, drzeworyty, malarstwo olejne, pastele, ceramika, porcelana, tkaniny, drewno, srebro, złoto i in.

Równie wspaniała jest plejada twórców (Canaletto, W. Strzemiński, K. Si-chulski, W. Tetmajer, W. Skoczylas, L. Wyczółkowski, J. Mehoffer, O. Boznańska, Z. Stryjeńska, S. I. Witkiewicz, P. Michałowski, K. Laszcza, J. Fałat, J. Stanisławski, J. Matejko, S. Tondos, J. Kossak i wielu innych). Najstarszy eksponat pochodzi z czasów króla Bolesława Chrobrego i jest to denar Bolesława Chrobrego z najwcześniejszym świadectwem użycia nazwy Polska.

Zostałam oczarowana serwisem w stylu zakopiańskim projektu S. Witkiewicza, wyprodukowanym we francuskim Sevres, kolekcją porcelany m. in. z Ćmielowa i Chodzieży, starymi księgami, bibelotami, zegarkami, meblami, strojami, różnego rodzaju pamiątkami narodowymi.

Wystawa #dziedzictwo otrzymała Markę Radia Kraków za czerwiec. Towarzyszyła 41. sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa, w trakcie której polski obiekt – Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach wzbogacił prestiżową listę światowych skarbów UNESCO. Jest to 15. polski obiekt na tej liście.

Wraz z biletem na wystawę otrzymacie Państwo przewodnik, w którym opisano każdy eksponat znajdujący się na wystawie.

Wystawę oglądać można do 7 stycznia 2018 r. w MNK al. 3 Maja. Ceny biletów normalny 17 zł, ulgowy 11 zł.

Joanna Muniak

Witam ciepło miłych czytelników w kąci Antykwariat. Co miesiąc będziemy prezentować książki starsze, najczęściej już nie wznawiane, książki magiczne, książki, które mają duszę. Może trochę przykurzone, zapomniane ale jakie ciekawe i wartościowe. Nie mają nowych, błyszczących okładek, krzykliwych tytułów, często oprawione są w płótno a obwoluta dawno zginęła. Stoją skromnie na półkach w bibliotece, nie przyciągając prawie niczego wzroku. Nie zajmują żadnych miejsc w rankingach czytelników i nikt ich nie recenzuje. Śpieszmy się zatem, by zdążyć je przeczytać, nim znikną na zawsze.

Chciałam Państwu zaprezentować doskonałą książkę dotyczącą rodziny Kasprovczów. Jan Kasprovcz, wybitny poeta, dramaturg, tłumacz, ostatnie lata życia spędził z trzecią żoną w swojej drewnianej willi „Harenda” w Zakopanem. Właśnie ta ostatnia towarzysząca życia, Marusia z Buninów Kasprovczowa, jest autorką pierwszej, polecanej przeze mnie książki pt. „Dziennik”.

„Dziennik” to intymne wspomnienia Marusi, głównie z okresu małżeństwa z Janem, ale nie tylko, ponieważ niektóre wydania zawierają zapiski od 1910 aż do 1933 r. W 2001 r. Wyd. Twój Styl wydało „Spadające księżycy” – wybór z tych pamiętników. Marusia nie ukrywa niczego przed czytelnikiem, znajdziemy opis codziennego życia młodej mężatki, troski, radości, ciężar obowiązku prowadzenia domu i stworzenia warunków do pracy poecie, ale i bunt wobec męża, kolejno rozpacz po śmierci Jana a potem pielęgnowanie jego pamięci, do końca życia prowadzenie „żywego” muzeum. Nie ukrywa także swego, jak na owe czasy trochę odważnego trybu życia. Ta swoista spowiedź ukazała się pierwszy raz w 1932 r. i wywołała w środowisku „burzę”.

[Dziennik dostępny w Filiach 10, 27, 29, 39, 45, 50, 52, 55]

Joanna Muniak

GALERIA EKSLIBRISÓW BIBLIOTEKI KRAKÓW

Ex libris Małgorzaty Wyki

Małgorzata Wyka urodziła się w Krzeszowicach. Studiowała w krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki na Wydziale Malarstwa i Grafiki. Swe życie zawodowe związała z Uniwersytetem Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej, gdzie pracowała jako nauczyciel akademicki na Wydziale Grafiki. Artystyczną przygodę z ekslibrisem zaczęła w 1997 r. Tworzy w technikach klasycznych oraz komputerowych. Powyżej prezentujemy ex libris Andrzeja Znamirovskiego zrealizowany przez Małgorzatę Wykę w technice komputerowej. To nie przypadek, że prezentujemy ex libris Andrzeja Znamirovskiego, bowiem w październiku mija druga rocznica śmierci tego wybitnego kolekcjonera i twórcy Galerii Ekslibrisu działającej przez lata przy Domu Kultury Podgórze (obecnie Centrum Kultury Podgórze).

**Biblioteka
Kraków**

Biblioteka Kraków

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3

31-154 Kraków

sekretariat tel. 12 61 89 100 (czynny w godz. 8.00-15.30)

e-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Redakcja: Małgorzata Dzierżymirska, Ludmiła Guzowska, Paulina Knapik (z-ca redaktora naczelnego), Małgorzata Kosmala, Maria Mazur-Prokopiuk, Joanna Muniak, Izabela Ronkiewicz-Bragiel (redaktor naczelna), Krystyna Wicińska-Liwacz, Jolanta Oleksa, Marta Półtorak, Jolanta Strycharz, Maria Twardowska-Hadyniak, Jolanta Wierzchowska-Kozaczka, Barbara Zajączkowska, Janusz M. Paluch.